

वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि दिइएको जग्गाको अनुगमन प्रतिवेदन

२०७५

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

**वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका
लागि दिइएको जग्गाको अनुगमन प्रतिवेदन**

२०७५

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

प्रकाशक :

वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाण्डौ

प्रतिलिपि अधिकार :

वन तथा वातावरण मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाण्डौ

पछाडि कभर फोटो :

अमित पौडेल

मुद्रण :

सिग्मा जनरल अफसेट प्रेस
सानेपा, ललितपुर

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

मन्तव्य

प्राकृतिक श्रोतको समुचित व्यवस्थापन मात्रले राष्ट्रले परिकल्पना गरेको **समृद्ध नेपाल सुखी नेपालीको सपना** साकार हुन सक्दछ। नेपालका प्रत्येक नागरिकलाई स्वच्छ र स्वस्थ वातावरणमा बाँच्न पाउने संविधान प्रदत्त मौलिक अधिकारको रक्षार्थ राष्ट्रको विकास सम्बन्धी कार्यमा वातावरण र विकासबीच सन्तुलित अवस्था सिर्जना गर्न हाम्रो सामु चुनौती रहेको छ।

समृद्ध नेपाल र सुखी नेपालीको राष्ट्रिय संकल्पलाई व्यवहारिक रुप दिन दिगो विकासको मूल्य र मान्यतालाई अनुशरण गर्दै राष्ट्रिय वन तथा संरक्षित क्षेत्र भित्र वातावरण अनुकूल भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माण एवं संचालन गर्नु आजको आवश्यकता हो। तसर्थ विकास प्रकृत्यालाई अगाडि बढाउन वातावरण तथा विकास बीच तादात्म्यता स्थापित हुन आवश्यक पर्दछ अनि मात्र आर्थिक विकासको माध्यमबाट राजनितिक परिवर्तनलाई संस्थागत गर्न सकिन्छ।

वन ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ र यस अन्तर्गत बनेका कार्यविधि तथा कार्यनीतिमा राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजना संचालन गर्न वन क्षेत्र प्रयोग गर्नु वाहेक अन्य कुनै विकल्प नभएमा र त्यस्तो योजना संचालन गर्दा वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकूल असर नपर्ने भएमा वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिन सक्ने कानूनी व्यवस्था गरेको छ र सोही अनुरूप नेपाल सरकारबाट वन क्षेत्र क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि योजनालाई उपलब्ध गराउनु पर्ने हुन्छ र गराईदै आएको पनि छ। पूर्वाधारहरु निर्माणका लागि वन क्षेत्रको जग्गा प्राप्त गरे पश्चात योजना/आयोजनाबाट वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन समेतले सुझाएका शर्तहरु पालन भए नभएको सम्बन्धी अनुगमन र सोको मूल्याङ्कन उपयुक्त समयमा हुन सकेमा मात्र योजनाको वास्तविक अवस्था पहिचान गर्न सकिने भएकाले आ.व. २०७४/०७५ मा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले यस सम्बन्धी प्रकाशन गर्न लागेको **वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि दिइएको जग्गाको अनुगमन प्रतिवेदन, २०७५** लाई मैले एउटा उपलब्धी ठानेको छु। यस अनुगमन प्रतिवेदन पुस्तिकाले अन्य प्रयोजनका लागि दिइएको वन क्षेत्रको अवस्था पहिचान हुने र वातावरण संरक्षण कार्यमा वन क्षेत्र प्राप्त गर्ने आयोजनाहरुबाट भए गरेका कृयाकलापहरुको समेत जानकारी प्राप्त हुन गई भविष्यमा वन क्षेत्रको संरक्षणमा गर्नुपर्ने सुधारका विषयमा समेत ठोस भूमिका निर्वाह गर्न यो पुस्तिका सहयोगी हुनेछ भन्ने आशा राखेको छु।

अन्तमा यस पुस्तिका तयारीमा योगदान गर्नु हुने सम्पूर्ण कर्मचारीहरुमा धन्यवाद दिन चाहन्छु।

शक्ति बहादुर बस्नेत

मन्त्री

वन तथा वातावरण

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

दुई शब्द

राष्ट्रको समुन्नतिको लागि पूर्वाधारको विकास अपरिहार्य रहेकोले वन तथा वातावरण मन्त्रालयले वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउदै आएको छ । सडक, सिचाई, जलविद्युत, खानेपानी, सुरक्षा निकाय, सरकारी कार्यालयहरु तथा विश्वविद्यालय निर्माण जस्ता पूर्वाधार विकासका लागि निरन्तर वन क्षेत्र माग हुँदै आईरहेको छ । राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा वैदेशिक लगानी प्रवर्द्धनका लागि अति आवश्यक हुने जग्गाका लागि पनि वन क्षेत्र प्रयोग हुँदै आएको छ ।

राष्ट्रिय वन तथा संरक्षित क्षेत्रका जग्गाहरु अन्य प्रयोजनका लागि वन ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ र यस अन्तर्गत बनेका कार्यविधि र कार्यनीति अनुरूप योजना/आयोजनालाई राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजना संचालन गर्न वन क्षेत्र प्रयोग गर्नु बाहेक अन्य कुनै विकल्प नभएमा र त्यस्तो योजना संचालन गर्दा वातावरणमा उल्लेखनिय प्रतिकूल असर नपर्ने भएमा शर्त तोकी वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिईएको छ र यसरी वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने योजनाले सट्टा भर्ना स्वरूप जग्गा उपलब्ध गराउनु पर्ने, योजना कार्यान्वयन गर्दा कटान हुने रुखहरुको पच्चीस गुणाको दरले क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण गरी पाँच वर्ष सम्म स्याहार सम्भार गरी सम्बन्धित वन कार्यालयलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

वन क्षेत्रको जग्गा प्राप्त गरे पश्चात योजना/आयोजनाबाट ती शर्तहरु पालन भए नभएको बारे अनुगमन गरी समग्र वस्तुस्थिति समेटिएको वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि दिईएको जग्गाको अनुगमन प्रतिवेदन, २०७५ तयारी तथा प्रकाशन गर्न वन तथा वातावरण मन्त्रालयले आ.व. २०७४/२०७५ को वार्षिक कार्यक्रममा बजेट व्यवस्था भए अनुरूप वन क्षेत्रको तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरी हाल सम्मको स्थिति झल्कने प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

अन्तमा, यो प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशनको कार्यमा संयोजन गर्ने यस मन्त्रालयका वन उद्यम तथा व्यवस्थापन महाशाखा प्रमुख श्री चन्द्रमान डंगोल, उप-सचिव सुनील कुमार कर्ण तथा तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गरी यस कार्यलाई पूर्णता दिने सहायक वन अधिकृत श्री भरत भट्ट, लोकनाथ धिमिरे, बसन्त बाबु श्रेष्ठ, सहायक संरक्षण अधिकृत कान्ति कडेल, लेखापाल टिकाराम चपाई लगायत सहयोग गर्ने सम्पूर्ण कर्मचारीहरु र फिल्ड स्तरबाट विवरण उपलब्ध गराउने पाँचै क्षेत्रिय वन निर्देशनालय र जिल्ला वन कार्यालयहरु समेतलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै वन क्षेत्रको व्यवस्थापनको क्षेत्रमा यो प्रतिवेदन सूचनामूलक एवम पठनीय हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

डा.विश्वनाथ ओली

सचिव

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

दुई शब्द

नेपाल सरकारले सरकारी वनक्षेत्रको जग्गा विभिन्न प्रयोजनका लागि विभिन्न आयोजनाहरूलाई उपलब्ध गराउदै आएको छ। यस मन्त्रालयको तथ्यांक हेर्दा विक्रम संवत् २०४२ सालदेखि यसरी वनक्षेत्रको जग्गा हालसम्म अन्य प्रयोजनका लागि दिएको देखिन्छ। राष्ट्रिय प्राथमिकता आयोजना संचालन गर्न र वन क्षेत्र प्रयोग गर्नु बाहेक अन्य विकल्प नभएमा र त्यस्तो योजना संचालन गर्दा वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकूल असर नपर्ने भएमा शर्त तोकी वन ऐन २०४९ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ अनुसार वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईदै आएको छ।

सरकारी वन क्षेत्र घट्टन नदिनका लागि वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने योजनाले प्रयोग गरेको वनक्षेत्र बराबरको जग्गा सट्टा भर्ना दिनुपर्ने र एक रुख कटान गरे वाफत २५ वटा रुख रोप्नुपर्ने र पाँच वर्षसम्म स्याहार संभार गरी सम्बन्धीत जिल्ला वन कार्यालयलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था कार्यविधिमा गरेको छ।

सरकारी वनक्षेत्र प्रयोग गर्ने योजना/आयोजनाहरूले के कति वन क्षेत्र प्रयोग गरे, कार्यविधि अनुसार जग्गाको सट्टा जग्गा र वृक्षारोपण लगायतका सम्झौता बमोजिमका कृयाकलापहरू सम्पन्न गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन तयार गर्न यस मन्त्रालयले आ.व. २०७४/७५ को बजेट विनियोजन गरेको हुनाले तत्कालिन वन उद्यम तथा व्यवस्थापन महाशाखा र अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखाले संयुक्त रुपमा विभिन्न जिल्लामा संचालित आयोजनाहरूको अनुगमन गरी यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। यो प्रतिवेदन सूचनामूलक एवम् पठनीय हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छ। यसमा भएका कमी कमजोरी एवम् त्रुटीलाई औल्याई सुधार गर्ने मौका समेत दिन पाठक वर्गमा अनुरोध गर्दछु।

फिल्ड अनुगमन गरी यो प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने यस महाशाखाका सहायक वन अधिकृत भरत प्रसाद भट्टलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। साथै यसै महाशाखाका उप सचिव सुनिल कुमार कर्ण, अनुगमन तथा मूल्यांकन महाशाखाका सहायक वन अधिकृत वशन्त बाबु श्रेष्ठ, सहायक वन अधिकृत लोकनाथ घिमिरे, सहायक संरक्षण अधिकृत कान्ति कँडेल, लेखापाल टिकाराम चपाई, स्टोर शाखाका विश्व काफ्ले र महाशाखाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। अन्तमा यस प्रतिवेदन तयार गर्न फिल्डबाट डाटा उपलब्ध गराई सहयोग गरिदिने क्षेत्रिय वन निर्देशनालयहरू, जिल्ला वन कार्यालयहरू तथा निकुञ्ज र संरक्षण कार्यालयहरूलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु।

चन्द्रमान डंगोल

महाशाखा प्रमुख

बिषय सूची

सि.नं.	विवरण	पेज नं.
१	परिचय	१
२	ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	१
३	वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्न दिने सन्दर्भमा भएको कानूनी व्यवस्था	२
४	अन्य प्रयोजनमा दिइएको वन क्षेत्रको विवरण	८
५	अन्य प्रयोजनमा दिइएको वन क्षेत्रको अनुगमन	१७
६	अनुगमनको उद्देश्य	१८
७	अनुगमन विधि	१८
८	अनुगमन गरीएका जिल्लाहरु	१८
९	अनुगमनबाट भएका सिकाईहरु	१८
१०	अनुगमनको समयमा देखिएका समस्याहरु	२०
११	समस्या समाधानका लागि सुझावहरु	२१
१२	अनुगमनको समयमा छलफल गरिएका व्यक्तिहरु	२२
१३	अनुसूचीहरु	२७-१२२
१४	फोटोहरु	१२३-१३२

तालिकाहरुको विवरण

तालिका नं.	विवरण	पेज नं.
१	कवुलियती वनको वार्षिक दस्तुर	३
२	आ.व.अनुसार पर्या-पर्यटन, होटल, रिसोर्ट, प्रयोजनार्थ दिइएको वन क्षेत्र	१२
३	वन विकास प्रयोजनार्थ दिइएको वन क्षेत्र	१२

४	जलविद्युत निर्माण प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१३
५	जडिवुटी उद्योग प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१३
६	सरकारी कार्यालय प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१४
७	वन्यजन्तु पालन प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१४
८	चुनदुङ्गा उद्योग प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१५
९	वसोवास प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१५
१०	संचार उद्योग प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१६
११	सुरक्षा निकाय स्थापना प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१६
१२	सामाजिक सेवा प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१७
१३	भैतिक पूर्वाधार निर्माण प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र	१७

१. परिचय

नेपाल सरकारले सरकारी वनक्षेत्रको जग्गा हाईड्रोपावर, सिंचाई, क्याम्पस, सडक, रेलवे, खानेपानी, टेलीकम टावर आदि निर्माण प्रयोजनार्थ विभिन्न निकायहरूलाई वन ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ अनुसार प्रयोग गर्न दिदै आईरहेको छ । वन क्षेत्रको जग्गा विकास आयोजनालाई उपलब्ध गराउदा दिगो विकास हुने कुरालाई ध्यानमा राख्दै वातावरणीय ह्रासबाट मानव जाति, जिवजन्तु, वनस्पति, प्रकृति तथा भौतिक वस्तुमाथि हुन सक्ने प्रतिकूल प्रभावलाई यथासक्य कम गरी स्वच्छ तथा स्वस्थ वातावरण कायम गर्न र प्राकृतिक श्रोतको समुचित उपयोग र व्यवस्थापन गर्ने हेतु वातावरणीय प्रभाव अध्ययन गरी शर्त तोकि विकास आयोजनालाई वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको अवस्था छ ।

नेपाल सरकारले हाल सम्म के कति वन क्षेत्र के कुन प्रयोजनका लागि भोगाधिकार उपलब्ध गराएको ? वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने निकायले सम्झौता बमोजिम कार्य सम्पादन गरेको छ, छैन ? के कति जग्गा नेपाल सरकारले सट्टाभर्ना वापत प्राप्त गरेको छ ? योजनाले जग्गाको सट्टा जग्गा दिने प्रावधानलाई अनुसरण गरेको छ, छैन ? सट्टाभर्ना दिएको जग्गामा सम्बन्धीत योजनाहरूले वृक्षारोपण र तिनको संरक्षण गरेको छ, छैन ? आदि विषयमा जानकारी प्राप्त गर्ने र शर्तहरू पालना भए नभएको बारे अनुगमन गरी देशभरी को समग्र स्थिति भल्कने प्रतिवेदनको आवश्यकता महसुस भई वन तथा वातावरण मन्त्रालयले आ.व. ०७४/०७५ को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार विभिन्न जिल्लामा संचालित आयोजनाहरूको स्थलगत निरिक्षण तथा अनुगमन गरी जिल्ला वन कार्यालय, संरक्षण क्षेत्र, राष्ट्रिय निकुञ्ज र विभिन्न आयोजना तथा कार्यालयका प्रमुखहरूसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी यो अनुगमन तथा प्रतिवेदन पुस्तिका तयार एव प्रकाशन गरिएको छ ।

२. ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारले वन क्षेत्रको जग्गा मिति २०४२।०४।२८ मा काठमाण्डौ जिल्लामा अवस्थित तत्कालिन सेतिदेवी गा.वि.स.को वडा नं. ९ हात्तिवन स्थित राष्ट्रिय वन क्षेत्रको ३० रोपनी जग्गा (१.५३० हेक्टर) होटल स्थापना गर्न हिमालयन हाईट रिसोर्ट प्रालिलाई प्रयोग गर्न दिई सुरु भएको अभिलेखबाट देखिन्छ । वन ऐन, २०४९ लागु हुनुभन्दा पहिला विभिन्न प्रयोजनका लागि जस्तै; मन्दिर स्थापना, विभिन्न कार्यालय भवन (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, अन्य सरकारी कार्यालय, नगर विकास समिति, खानेपानी आदि) स्थापना, वस्ती विकास आदि गर्नका लागि सरकारले (तत्कालीन श्री ५ को सरकार) वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको विवरण वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा भएपनि नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी जस्ता सुरक्षासँग सम्बन्धीत र

स्कूल, क्याम्पस, विश्वविद्यालय जस्ता शिक्षासँग सम्बन्धीत विषयहरूमा वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्नका लागि सम्बन्धीत निकायहरूबाटै (वन मन्त्रालयसँग समन्वय नगरीकनै) मन्त्रीपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरी वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग भएको देखिन्छ ।

वि.सं.२०४९ सालमा राष्ट्रिय वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न सक्ने विषयलाई वन ऐन, २०४९ मा दफा ६८ को व्यवस्था गरी ऐनमा समावेश गरेको पाईन्छ । वन ऐन, २०४९ लागु भएपछि वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्ने निकायहरूको संख्यामा गुणात्मक बृद्धि भएको देखिन्छ । वन ऐन, २०४९ मा भएको व्यवस्थालाई अझ व्यवस्थित र सरलिकृत गर्नका लागि नेपाल सरकारले २०६३ सालमा “वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि-२०६३” प्रयोगमा ल्याएको थियो । वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि प्रयोग गर्न दिने सम्बन्धमा यस कार्यविधिले मार्ग प्रशस्त गरेको पाईन्छ । यस कार्यविधि लाई परिमार्जन गरी नेपाल सरकारले २०७४ सालमा “राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि-२०७४” प्रकाशमा ल्याएको छ र हाल यसै कार्यविधि बमोजिम कार्य हुँदै आईरहेको छ ।

३ वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि प्रयोग गर्न दिने सन्दर्भमा भएको कानूनी व्यवस्था

वन ऐन, २०४९ लागु हुनुभन्दा पहिला राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिने बारे खासै कानूनी व्यवस्था भएको पाईदैन । वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न आवश्यक परेका मन्त्रालयले नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषद्बाट स्वीकृति लिई वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्दै आएको र कतिपय अवस्थामा वन तथा वातावरण मन्त्रालयसँग समन्वय नगरीकनै मन्त्रीपरिषद्मा प्रस्ताव पेश गरी वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्दै आएको थियो । अन्य विकल्प नभएको र अत्यावश्यक परेको अवस्थामा विभिन्न निकायले मन्त्रीपरिषद्बाट स्वीकृति लिई राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने गरेको भएतापनि नेपाल सरकारले यस कार्यलाई सहज बनाउन निम्न कानूनी व्यवस्था समेत गरेको पाईन्छ ।

(क) वन ऐन, २०४९

वन ऐन २०४९ को दफा ६८ मा वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिने सम्बन्धी उल्लेख गरेको छ । जसअनुसार देहायको अवस्थामा योजना संचालन गर्न वनक्षेत्र प्रयोग गर्न दिन सकिने र यसरी वनको प्रयोग गर्न स्वीकृति दिदा कुनै व्यक्ति वा समुदायलाई कुनै हानि नोक्सानी हुने भएमा नेपाल सरकारले तत्सम्बन्धमा उपयुक्त व्यवस्था गरि दिनु पर्ने विषय समेत औल्याएको छ ।

- राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजना भएको हुनु पर्ने ।

- राष्ट्रिय वनक्षेत्र प्रयोग नगरी नहुने अवस्था श्रृजना भएको अथवा वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने वाहेक अन्य विकल्प नभएको हुनुपर्ने
- योजना संचालन गर्दा वातावरणमा उल्लेखनिय प्रतिकूल असर नपर्ने हुनुपर्ने

यी माथिका प्रावधानहरु पालना गरी योजना निर्माण गर्न वन क्षेत्रको जग्गा माग गरेमा नेपाल सरकारले सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, संरक्षित वन, सामुदायिक वन, कबुलियती वन वा धार्मिक वनको कुनै भाग प्रयोग गर्न स्वीकृति दिन सक्ने व्यवस्था वन ऐनले गरेको छ ।

वन ऐन, २०४९ को दफा ३१ अनुसार वन पैदावारमा आधारित उद्योगलाई आवश्यक पर्ने कच्चा पदार्थ उत्पादन गर्न, वन संरक्षण र विकास हुने गरी पर्यटन व्यवसाय, कृषि वन वाली, कीट पतङ्ग तथा वन्यजन्तु फर्म सञ्चालन गर्न र गरिवीको रेखामुनिका जनता लाई आय आर्जन हुने कार्यक्रम सञ्चालन गर्न राष्ट्रिय वनको कुनै भाग कबुलियति वनको रुपमा नेपाल सरकारले प्रदान गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ ।

(ख) वन नियमावली, २०५१

वन नियमावलि २०५१ अनुसार कुनै निकायले राष्ट्रिय वनक्षेत्रको केहि भाग कबुलियती वनको रुपमा प्रयोग गरेको खण्डमा सो वापत वार्षिक रुपमा सरकारलाई दस्तुर बुझाउनु पर्ने व्यवस्था वन नियमावलीको अनुसूची २० मा गरेको छ । जसअनुसार हिमाली, पहाडी र तराईक्षेत्रको लागि भिन्न भिन्न दस्तुर तोकिएको छ । विशेष गरी यो दस्तुर नाफा कमाउने उद्देश्यले स्थापना भएका व्यवसायिक कबुलियती वन आयोजनाहरुबाट लिने गरिन्छ ।

तालिका-१: कबुलियती वनको वार्षिक दस्तुर

प्रति हेक्टर रु. मा (१ हेक्टर = १९.७ रोपनी = १.४५ विगाह)

वर्गीकरण	उद्देश्य	हिमाली क्षेत्र	पहाडी क्षेत्र	तराई क्षेत्र	काठमाण्डौ उपत्यका
समुदाय	कच्चा पदार्थ उत्पादन वृक्षारोपण / कृषि वैक वन्यजन्तु फार्म पर्या-पर्यटन/उद्योग	८००१-	१२००१-	२०००१-	२०००१-
		८००१-	१२००१-	१८००१-	१५००१-
		४००१-	१०००१-	१८००१-	१५००१-
		१५००१-	२०००१-	२५००१-	३०००१-

वर्गीकरण	उद्देश्य	हिमाली क्षेत्र	पहाडी क्षेत्र	तराई क्षेत्र	काठमाण्डौ उपत्यका
उद्योग	कच्चा पर्दाथ उत्पादन	१२००१-	२५००१-	३५००१-	३०००१-
वा	वृक्षारोपण / कृषि वैक	१२००१-	२५००१-	३५००१-	३०००१-
संगठित	वन्यजन्तु फार्म	८००१-	२०००१-	३०००१-	२५००१-
संस्था	पर्या-पर्यटन/उद्योग	२०००१-	३५००१-	५०००१-	५०००१-

(ग) राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९

राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ को दफा ६ मा आरक्ष भित्रको जग्गा नेपाल सरकार संग करार गरी प्रयोग गर्न सकिने बारे उल्लेख गरिएको छ। उक्त दफा अनुसार संरक्षण क्षेत्रको सर्वोपरी हितको निमित्त नेपाल सरकारले तोकिए बमोजिमको कार्यविधि अपनाई कसैसित करार गरी होटल, लज, सार्वजनिक यातायात वा यस्तै किसिमको अन्य सेवा वा सुविधाको व्यवस्था गर्न सक्नेछ भनी उल्लेख भएको हुदा अन्य विकल्प नभएको र वातावरणमा उल्लेखनिय प्रतिकुल प्रभाव नपार्ने योजना आरक्ष क्षेत्रमा संचालन गर्न यस दफाले मार्ग प्रसस्त गरेको अवस्था छ।

(घ) वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३

वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ अनुसार आयोजना/योजना संचालन गर्नुपूर्व प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन गर्नु पर्नेछ र कसैले पनि सम्बन्धित निकाय वा मन्त्रालयबाट तोकिए बमोजिमको प्रस्ताव स्वीकृत नगराई त्यस्तो आयोजना/योजना कार्यान्वयन गर्न, गराउन हुँदैन भन्ने व्यवस्था गरेको छ।

(ङ) वातावरण संरक्षण नियमावली, २०५४

वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४ ले प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदन वा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन गर्ने विषयलाई अझ स्पष्ट गरेको छ र नियमावलीको अनुसूचि १ र २ मा क्रमशः प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गर्नु पर्ने प्रस्तावहरु र वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गर्न पर्ने प्रस्तावहरु वारेमा Criteria तोकेर उल्लेख गरेको छ।

(च) वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०६३

वन ऐन २०४९ र नियमावली २०५१ मा भएको व्यवस्थालाई व्यवस्थित र सरलिकृत गर्नका लागि नेपाल सरकारले वनको कुनै भाग प्रयोग गर्न स्वीकृत दिन सक्ने व्यवस्था कायान्वयमा

ल्याउन यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागु गरेको थियो । विशेष गरी यो कार्यविधिमा निम्न वुदाहरुमा जोड दिएको पाईन्छ ।

- वन क्षेत्रको जग्गा माग गर्ने निकायले वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ र नियमावली, २०५४ मा भएको व्यवस्था अनुसार प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ र सो गर्दा ऐन र नियमावली आकर्षित नहुने साना आयोजनाहरुको हकमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले तोकेको ढाँचामा स्थलगत सर्भेक्षणको आधारमा वातावरणमा उल्लेख्य प्रभाव पर्ने, नपर्ने विषयमा वन क्षेत्र माग गर्ने निकायले स्पष्ट पार्नु पर्नेछ ।
- वातावरणमा उल्लेख्य प्रभाव पर्ने भएमा क्षति न्यूनीकरणका आवश्यक उपायहरु (Mitigation Measures) अपनाउन सुझाव गरे अनुसार कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ ।
- मुनाफा नकमाउने आयोजनाहरु जस्तै सडक, सिचाई, खानेपानी आदि आयोजनाले ओगटेको क्षेत्र वरावरको जग्गामा सम्वन्धीत जिल्ला वन कार्यालयले तोकीदिएको स्थानमा सम्वन्धीत आयोजनाले क्षतिपूर्ति वाफत आफ्नै खर्चमा वृक्षारोपण गरी सोको पाँच वर्षसम्म संरक्षण गरी जिल्ला वन कार्यालयलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।
- मुनाफा कमाउने आयोजनाहरु जस्तै जलविद्युत, दुरसंचार, उद्योग आदि आयोजनाहरुले प्रयोग गर्ने सम्पूर्ण वन क्षेत्रलाई वन नियमावली २०५१ को अनुसूची २० मा भएको दस्तुरलाई आधार मानी प्राप्त हुन आउने रकम राजश्व खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
- आयोजना निर्माण र संचालन गर्न कटान गरेको रुख संख्याको २५ गुणाले हुने संख्या वरावरका विरुदाहरु सम्वन्धीत जिल्ला वन कार्यालयले तोकेको स्थानमा आयोजनाले आफ्नै खर्चमा वृक्षारोपण गरी सोको पाँच वर्षसम्म स्याहार संभार र संरक्षण गरी सम्वन्धीत जिल्ला वन कार्यालयलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ ।

(छ) संरक्षित क्षेत्र भित्र भौतिक पूर्वाधार निर्माण एव संचालन सम्वन्धि कार्यनीति-२०६५

नेपाल राष्ट्रको सम्मुन्नतिको लागि भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माण अपरिहार्य छ तर भौतिक संरचना निर्माणबाट पर्ने नकारात्मक वातावरणीय प्रभावबाट निकुञ्ज र आरक्ष क्षेत्रको प्राकृतिक सुन्दरता र जैविक विविधतालाई जोगाउन पनि अत्यन्त आवश्यक रहेको विरोधाभासपूर्ण अवस्थाको सम्बोधन गर्न र जैविक विविधता संरक्षण र दिगो विकासको मूल्य र मान्यतालाई अनुशरण गर्दा संरक्षित क्षेत्र भित्र वातावरण अनुकूल जलविद्युत लगायत अन्य भौतिक संरचना निर्माण एव संचालनलाई सहजता दिन एव एकरूपता कायम गर्न नेपाल सरकार तत्कालिन वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयले “संरक्षित क्षेत्र भित्र भौतिक पूर्वाधार निर्माण एव संचालन सम्वन्धि

कार्यनीति-२०६५” कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यो कार्यनीतिको कार्यान्वयनले गर्दा आरक्ष क्षेत्र भित्र जलविद्युत उत्पादन गर्ने भौतिक संरचना लगायतका अन्य भौतिक पूर्वाधारहरूको निर्माण एवं संचालनमा सहजता ल्याएको छ र आरक्ष क्षेत्र भित्र रहेको प्राकृतिक श्रोतको उपयोग एवं सदुपयोग गर्न निजी एवं सरकारी क्षेत्रको पहुँच बढाएको छ र आरक्ष भित्रको जलविद्युत श्रोतको उपयोगमा समेत मार्ग प्रस्तुत गरेको छ । यस कार्यनीतिमा भएका मुख्य मुख्य प्रावधानहरू यस प्रकार छन् ।

- जलविद्युत आयोजनाको स्थायी संरचनाले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल वरावरको जग्गा आयोजनाले सट्टाभर्ना दिनुपर्ने र अस्थायी प्रयोगमा आउने वन क्षेत्रको जग्गाको रकम पनि बुझाउनु पर्ने
- जलविद्युत आयोजनाले प्रयोग गर्ने खोला /नदीमा Monthly Discharge को कम्तीमा १० देखि ५० प्रतिशतसम्म प्राकृतिक बहाव (Natural Flow) हुने गरी निर्वाध पानी छाड्नु पर्ने ।
- एक रुख कटान गरीएमा २५ वटा विरुवा वृक्षारोपण गर्नुपर्ने र पाच वर्ष सम्म स्याहार सम्भार गरी हस्तान्तरण गर्नुपर्ने ।
- जलविद्युत आयोजनाले सरकारलाई बुझाउने रोयल्टीको १० प्रतिशत आरक्ष लाई दिनु पर्ने
- क्षति न्यूनीकरणका उपाय अपनाउनु पर्ने
- राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु आरक्षको वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने गरी नेपाल सरकारले स्वीकृति दिएपछि सम्बन्धीत योजनाले राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागसँग सम्झौता गर्नु पर्ने ।

(ज) व्यवस्थापिका संसदले (साविकको) बनाएको कार्यदलले दिएको प्रतिवेदन, २०६७

जलविद्युत, सिचाई, खानेपानी, उद्योग, विभिन्न विकास आयोजना, वाढी पीडित, राजनीति पीडित, मुक्त कमैया, सुकुम्बासी आदिले वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गरीरहेको र यस्तो क्रम बढ्दै गएको खण्डमा वनजंगलको क्षेत्रफल घट्दै जाने समस्या उत्पन्न हुने भएकोले सो सम्बन्धी र अन्य विभिन्न पक्षहरूको बारेमा अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न तत्कालिन व्यवस्थापिका संसदबाट २०६७ सालमा गठित कार्यदलले वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग भैरहेको सन्दर्भमा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू समेटि दिईएका सुझावहरू यस प्रकार छन् ।

- आयोजनाले स्थायी रूपले प्रयोग गर्ने वन क्षेत्र वरावरको जग्गा सट्टाभर्ना वापत नेपाल सरकारलाई खरिद गरी दिनु पर्नेछ ।
- आयोजनाले वन क्षेत्र प्रयोग गरे वापत वातावरणमा पर्ने नकारात्मक प्रभावहरूलाई न्यूनीकरण गर्न वातावरणीय सेवा शुल्क (Payment for Environmental Services, PES) को व्यवस्था सम्बन्धीत आयोजनाले गर्नु पर्नेछ ।
- वन क्षेत्र प्रयोग गर्दा आयोजनाले हटाउनु पर्ने रुखहरूको संख्यालाई परिपूर्ति गर्नका लागि क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण गर्नु पर्नेछ ।

(फ) राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४

वन ऐन, २०४९ को दफा ६८ मा व्यवस्था भए वमोजिम वन क्षेत्रको जग्गा अन्य निकायलाई जलविद्युत, सडक, खानेपानी लगायतका विभिन्न भौतिक पूर्वाधारहरू निर्माण गर्न प्रयोग गर्न दिने कार्यलाई व्यवस्थित र सहज बनाउन “**वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि-२०६३**” कार्यान्वयनमा ल्याएको थियो । तर देशमा भएको परिवर्तित संवैधानिक व्यवस्था एवं वन नीति २०७१ को भावनालाई सम्बोधन गर्न र राष्ट्रिय विकास समस्या समाधान समिति, व्यवस्थापीका संसद अन्तरगतका वातावरण समिति, कृषि तथा जलश्रोत समिति र विकास समितिहरूबाट समेत वन क्षेत्रको जग्गाको संरक्षण गर्न र सट्टाभर्ना सहितको विशेष व्यवस्था अपनाउन नेपाल सरकारलाई दिईएको निर्देशन समेतको पालना गरी वातावरण संरक्षण र विकास कार्य विच संन्तुलन ल्याउन “**वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि -२०६३**” लाई प्रतिस्थापन गरी सोको सट्टा नेपाल सरकारबाट **राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि-२०७४** लागु गरिएको हो । यस कार्यविधिमा भएका मुख्य मुख्य प्रावधानहरू यस प्रकार छन् ।

- मुनाफा कमाउने उद्देश्यले कार्यान्वयन भएका योजनाले प्रयोग गर्ने वनक्षेत्र वरावरको जग्गा सट्टाभर्ना स्वरूप उपलब्ध गराउनु पर्ने
- वन क्षेत्र प्रयोग गरे वापत स्थायी संरचनाले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल वरावरको जग्गा सट्टाभर्ना दिनुपर्ने र अस्थायी प्रयोगमा आउने वन क्षेत्रको जग्गाको रकम पनि बुझाउनु पर्ने

- वन पैदावार व्यवस्थापन तथा एक रुख कटान गरीएमा २५ वटा विरुवा वृक्षारोपण गर्नुपर्ने
- क्षति न्यूनिकरणका उपाय अपनाउनु पर्ने
- राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने गरी नेपाल सरकारले स्वीकृति दिएपछि सम्बन्धीत योजनाले वन विभागसँग सम्झौता गर्नु पर्ने ।

माथी उल्लेखित कानूनी प्रावधानले गर्दा वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि विभिन्न निकायलाई उपलब्ध गराउने बाटो खुलेको एव एकरूपता कायम गर्न सहज भएको छ । हालको व्यवस्था अर्न्तगत नाफा कमाउने उद्येश्यले संचालित आयोजनाले वन क्षेत्रको जग्गा स्थायी रूपमा प्रयोग गरेको खण्डमा जग्गाको सट्टा जग्गा खरिद गरी जिल्ला वन कार्यालयको नाममा रजिस्टरेसन पास गर्नुपर्ने र एक रुख कटान गर्दा २५ विरुवा रोपण गरी ५ वर्ष सम्म स्याहार सम्भार गरी हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्थाले गर्दा आयोजना प्रवर्द्धकको खर्च, लगानी र समस्या बढाएको छ । निजी जग्गा ठूलो परिमाणमा एकै क्षेत्रमा खरिद गर्न नसकिनुले ठूलो परिमाणमा वनको जग्गा प्रयोग गर्ने आयोजना प्रवर्द्धकबाट पाउनु पर्ने सट्टा जग्गा प्राप्त नभएको र प्राप्त भएका जग्गा पनि विभिन्न स्थानमा छरिएर रहेको हुनाले उपयोगमा ल्याउन समस्या भएकोले आयोजना प्रवर्द्धकहरु बाट जग्गाको सट्टा रकम लिने व्यवस्थाको लागि अनुरोध एव माग भै रहेकोछ ।

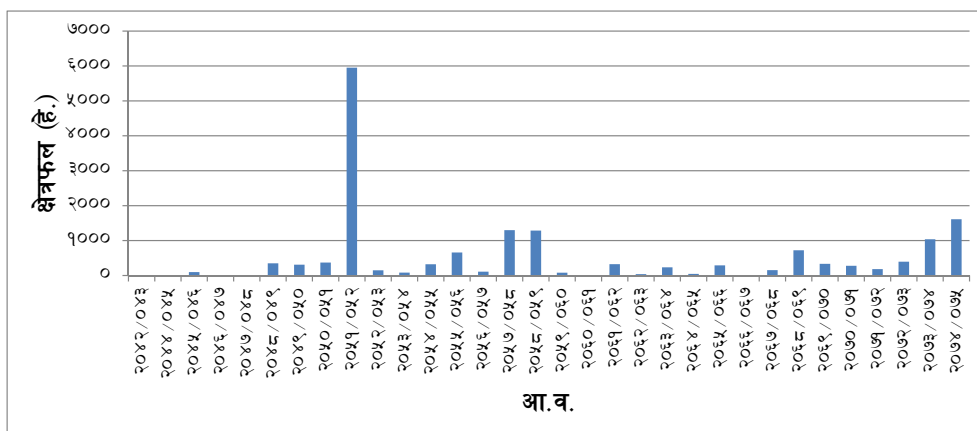
४. अन्य प्रयोजनमा दिइएको वन क्षेत्रको विवरण

राष्ट्रको सम्मुन्नतिको लागि भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माण एव प्राकृतिक स्रोतको दिगो उपयोग अपरिहार्य भएकोले नेपाल सरकारले वन ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ अनुसार वन क्षेत्रको जग्गा जलविद्युत आयोजना निर्माण एव अन्य भौतिक पूर्वाधार निर्माण प्रयोजनका लागि विभिन्न निकायहरुलाई प्रयोग गर्न दिदै आईरहेको छ । नेपाल सरकारले हाल सम्म के कति वन क्षेत्र के कुन प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराईएको छ ? वन क्षेत्रको माग के कुन समयमा कुन निकयबाट बढीमात्रा भएकोछ र हाल वन क्षेत्र माग के कुन प्रयोजनमा भइरहेको छ र यस्को अवस्था के कस्तो रहेकोछ र वार्षिक रूपमा के कति वन क्षेत्र के कुन प्रयोजनमा गएको अवस्था छ भन्ने विषयमा तथ्यांक एव जानकारी संकलन गरी विश्लेषण गर्दा आगामी दिनमा कुन क्षेत्रमा विकास आयोजना केन्द्रीत हुनुपर्दछ भन्ने समेत जानकारी प्राप्तहुने र यस प्रकारको जानकारीले आगामी दिशानिर्देश समेत गर्ने भएकोले हाल सम्म के कति वन क्षेत्र अन्य प्रयोजनमा गएको अवस्था छ भन्ने वारे तथ्यांकको विश्लेषण गरी यहाँ प्रस्तुत गरीएको छ ।

(क) अन्य प्रयोजनमा गएको वन क्षेत्रको विवरण

आर्थिक वर्ष २०४२/०४३ देखि वन तथा वातावरण मन्त्रालय (तत्कालिन वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय) ले राष्ट्रिय वन क्षेत्रको जग्गा विभिन्न निकायलाई प्रयोग गर्न दिएको रहेछ । जलविद्युत, विद्युत प्रसारण लाईन, सिंचाई, सुरक्षा निकाय, सरकारी कार्यालय, आयोजना, परियोजना, सडक, नहर, सिमेन्ट, चुनढुंगा आदि प्रयोजनार्थ नेपाल सरकारले वन क्षेत्रको जग्गा विभिन्न निकायलाई दिदै आईरहेको छ । आ.व. २०४२/०४३ देखि हालसम्म वन क्षेत्रको जग्गा आ.व. अनुसार प्रयोग गर्न दिएको विवरण चित्र नं. १ मा प्रस्तुत गरीएको छ । जस अनुसार २०७५ साल जेष्ठसम्म जम्मा १६,७१६.७ हेक्टर सरकारी वनक्षेत्र विभिन्न निकायहरूलाई अन्य प्रयोजनार्थ दिईएको देखिन्छ ।

चित्र नं. १ : आ.व. अनुसार अन्य प्रयोजनका लागि दिइएको वन क्षेत्र विवरण

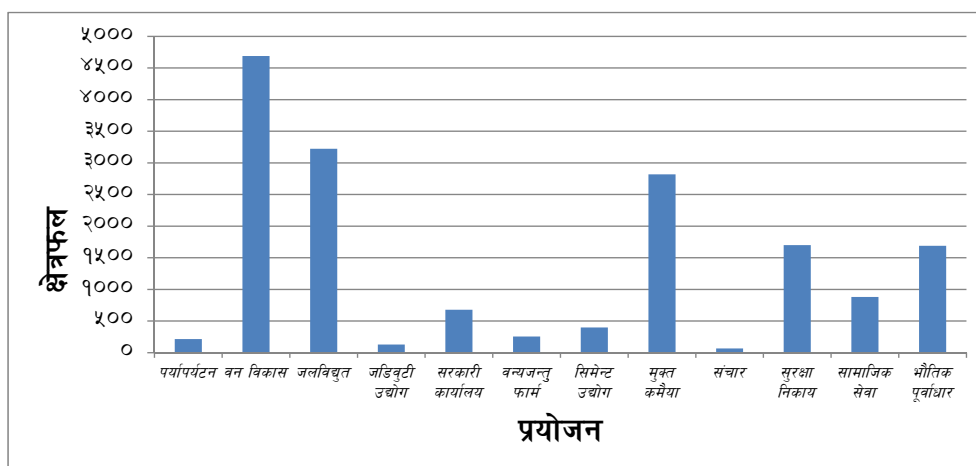
चित्र नं. १ अनुसार आ.व. २०५१/०५२ मा सवैभन्दा बढी ५९५२.००६ हेक्टर वनको जग्गा विभिन्न निकायलाई प्रयोग गर्न दिएको रहेछ । त्यस आ.व.मा विशेष गरी वन पैदावार विकास समिति अर्न्तगत रतुवामाई वृक्षारोपण आयोजना, भापालाई १,५०० हेक्टर, नेपालगंज वन विकास परियोजना, कोहलपुर, बाँकेलाई ३,००० हेक्टर वन क्षेत्रको जग्गा दिईएको हुँदा त्यस आ.व.मा अन्य आ.व.को भन्दा बढी जग्गा दिईएको देखिन्छ ।

(ख) विभिन्न प्रयोजनका लागि दिईएको वन क्षेत्रको विवरण

नेपाल सरकारले विशेष गरी पर्यापर्यटन (होटल, रिसोर्ट, पार्क निर्माण, केबुलकार आदि), वन विकास (वृक्षारोपण, रवर खेती), जल विद्युत, विद्युत प्रसारण, जडिवुटी उद्योग, सरकारी कार्यालय, आयोजना, परियोजना, भौतिक पूर्वाभार (सडक, नहर), वन्यजन्तु फार्म, सिमेन्ट/चुनढुंगा उद्योग,

मुक्त कर्मैया/सुकुम्बासी/वस्ती स्थानान्तरण, संचार, सुरक्षा निकाय (नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, ट्राफिक प्रहरी), सामाजिक सेवा (अस्पताल, विद्यालय, कलेज) र अन्य प्रयोजनार्थ सरकारी वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिदै आईरहेको छ । प्रयोजन अनुसार २०७५ साल जेष्ठसम्म वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिएको एकमुस्त विवरण चित्र नं. २ मा प्रस्तुत गरिएको छ । जसअनुसार नेपाल सरकारले हालसम्म सवैभन्दा बढी वनक्षेत्र वृक्षारोपण गरी वन विकास गर्न सरकारी कार्यालय, आयोजना, परियोजना, नगर विकास आदिको लागि प्रयोग गर्न दिईएको देखिन्छ ।

चित्र नं. २ : २०७५ जेष्ठ सम्म विभिन्न प्रयोजनका लाई दिईएको वन क्षेत्रको विवरण

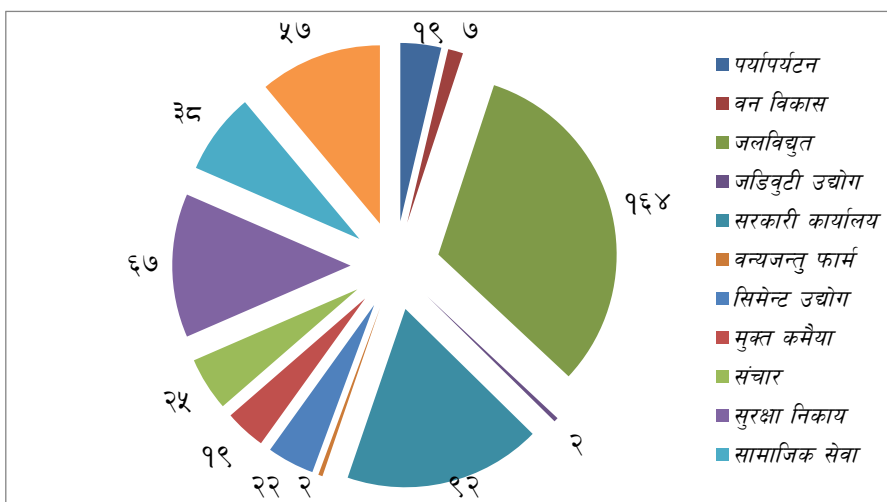

(ग) वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने योजना / आयोजनाको संख्यात्मक विवरण

नेपाल सरकारले राष्ट्रिय वनक्षेत्र विभिन्न प्रयोजनका लागि दिईएको छ । ती दिईएका जग्गा लाई १२ वटा प्रयोजनमा वर्गिकरण गरि यहाँ प्रस्तुत गरीएको छ ।

चित्र नं. ३ का अनुसार जम्मा ५१६ वटा विभिन्न निकायहरुलाई सरकारी वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनका लागि दिईएको देखिन्छ । जसअनुसार जलविद्युत र विद्युत प्रसारण लाईनको क्षेत्रमा सवैभन्दा बढी १६४ वटा प्रस्तावहरु उपर नेपाल सरकार (म.प.) बाट निर्णय भएको रहेछ । यसैगरी सरकारी कार्यालयको लागि ९२, सुरक्षा निकायहरुको लागि ६७ वटा, भौतिक पूर्वाधारको लागि ५७ वटा र सामाजिक सेवाको लागि ३८ वटा आयोजनाहरुलाई जग्गा दिने प्रस्तावहरु मन्त्रीपरिषद्बाट स्वीकृत भएको देखिन्छ ।

चित्र नं. ३ : वन क्षेत्र दिईएका योजना/आयोजनाहरुको संख्यात्मक विवरण

(घ) प्रयोजन अनुसार वर्गिकरण गरीएका निकायहरु

नेपाल सरकारको निर्णयले २०७५ साल जेष्ठसम्म विभिन्न निकायलाई वन क्षेत्र प्रयोग गर्न दिईएको छ । वन क्षेत्र प्राप्त गर्ने निकायलाई तिनिहरुको कामको प्रकृति र प्रयोजन अनुसार १२ वटा वर्गमा वर्गिकरण गरि यहाँ प्रस्तुत गरीएको छ

१. पर्या-पर्यटन, होटल, रिसोर्ट, केबुलकार, पार्क निर्माण

पर्या-पर्यटन लगायत होटल, रिसोर्ट, केबुलकार, पार्क निर्माण आदि प्रयोजनमा १९ वटा निकायलाई २१४.७४५ हे वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिएको देखिएको छ । यस प्रयोजनमा सबैभन्दा बढी वनक्षेत्र (करिव ५१.६७ हेक्टर) आ.व. २०५४/०५५ मा सांसद सम्पर्क कार्यालय मकवानपुर ३ लाई आर्किड रिजर्भ पार्क निर्माण गर्न दिईएको रहेछ । त्यसपछि आ.व. २०५३/५४ मा ललितपुर र भक्तपुर स्थित होटल माउण्ट मोनाष्टिको लागि करिव ३७ हे., आ.व. २०६७/६८ मा काठमाण्डौ स्थित काठमाण्डौ फन पार्क प्रा.लि.लाई ३६ हे., आ.व. २०६८/६९ मा काठमाण्डौ स्थित यज्ञडोल शहिद पार्कलाई २७.३७ हे. र आ.व. २०५१/५२ मा सोलुखुम्बु स्थित टिमुर बोटे शहिद स्मारक पार्क प्रतिष्ठान (युवा तथा खेलकुद मन्त्रालय) लाई २५.८३ हे., आ.व. २०६१/६२ मा चम्पादेवी इको फ्रेण्डली कम्पनी प्रा.लि.लाई २२ हे. समेत गरी ११ वटा आ.व.मा यस प्रयोजनका लागि जम्मा २१४.७४५ हे वन क्षेत्रको जग्गा दिईएको देखिन्छ (तालिका-२) । तर आ.व. २०७१/७२ पछि पर्यापर्यटनका लागि वन क्षेत्रको जग्गा दिईएको देखिदैन ।

तालिका-२: आ.व.अनुसार पर्या-पर्यटन, होटल, रिसोर्ट, प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४२/०४३	१.५३०	२०४४/०४५	५१.६७	२०६८/०६९	२७.३७०
२०४९/०५०	३.९३४	२०५६/०५७	७.९०१	२०७०/०७१	०.०२०
२०५१/०५२	२५.८३	२०६२/०६२	२२.२०	२०७१/०७२	१.२९
२०५३/०५४	३७.०	२०६७/०६८	३६.००	जम्मा	२१४.७४५

२. वन विकास (वृक्षारोपण, रबर खेती)

वृक्षारोपण द्वारा वन विकास गर्ने प्रयोजनार्थ आ.व. २०४९/५० देखि आ.व. २०६१/६२ सम्म जम्मा ७ वटा निकायलाई ४६९०.४ हे. वन क्षेत्रको जग्गा दिईएको थियो जसमध्ये सबैभन्दा बढी आ.व. २०५१/५२ मा करिव ४५५८.८० हे. वनको जग्गा वन पैदावार विकास समितिलाई सागरनाथ वन विकास परियोजना, सर्लाही, महोत्तरी, रौतहट र नेपालगंज वन विकास परियोजना कोहलपुर, बाके लाई वृक्षारोपण प्रयोजनार्थ वन क्षेत्रको जग्गा दिईएको थियो (तालिका-३) । आ.व. २०६१/६२ पछि वन विकास अथवा वृक्षारोपण प्रयोजनार्थ वनक्षेत्रको जग्गा कुनै आयोजना परियोजनालाई भोगाधिकार दिएको देखिदैन यसको मुख्य कारण नेपाल सरकारले प्राकृतिक वन क्षेत्रमा रहेका स्वदेशी प्रजाती हटाई विदेशी प्रजातीको वृक्षारोपण नगर्ने नीति लिएकोले वन क्षेत्रको जग्गा माग नभएको हो ।

तालिका-३: वन विकास प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४९/०५०	३.००	२०५१/०५२	४५५८.८०	२०६१/०६२	९८.६०
२०५०/०५१	१२.००	२०५३/०५४	१८.००	जम्मा	४६९०=४०

३. जल विद्युत, विद्युत प्रसारण लाईन

नेपाल सरकारसँग सबैभन्दा धेरै वनक्षेत्रको जग्गा माग गर्ने निकायमध्ये जल विद्युत आयोजना पनि एउटा हो । आ.व. २०४८/४९ देखि आ.व. २०७४/७५ को जेष्ठ सम्ममा सबैभन्दा धेरै १६४ वटा जल विद्युतसँग सम्बन्धित आयोजना/ परियोजनालाई करिव ३,२२३.६३ हे. वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिएको छ (तालिका-४) । नेपाल सरकारले जलविद्युत क्षेत्रलाई प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रको रूपमा घोषणा गरेको र निजी क्षेत्रको आकर्षण एव लगानी जलविद्युत आयोजनामा बढेको कारण वनक्षेत्रको जग्गाको माग निरन्तर बढिरहेको देखिन्छ । यसका साथै बढ्दो विजुलीको माग र लोडसेडिङ न्यूनिकरण गर्न नेपाल सरकारले देशलाई उर्जा

संकट घोषणा गरी उर्जासँग सम्बन्धीत आयोजनाहरु Boot (build, own, operate, transfer) प्रणालीमा निर्माण गर्ने नीति लिएको कारण वनक्षेत्रको जग्गाको माग बढिरहेको छ ।

तालिका-४: जलविद्युत निर्माण प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४८/०४९	१.०९२	२०५७/०५८	९.३६०	२०६३/०६४	२१.५१०	२०६९/०७०	२४७.७६५
२०४९/०५०	१.५२०	२०५८/०५९	५.४००	२०६४/०६५	४४.७४	२०७०/०७१	१९९.६८६
२०५०/०५१	४१.११०	२०५९/०६०	१.३६	२०६५/०६६	१५६.५९७	२०७१/०७२	५३.७५०
२०५२/०५३	३२.१८८	२०६०/०६१	५.९५०	२०६६/०६७	७.०३०	२०७२/०७३	३३९.९८५
२०५४/०५५	२.२००	२०६१/०६२	१.६४०	२०६७/०६८	३८.१८०	२०७३/०७४	१९५.७५०
२०५६/०५७	१.२५८	२०६२/०६३	१.६१७	२०६८/०६९	४९३.९०१	२०७४/०७५	१३२८.०५०

४. जडिवुटी उद्योग

मोरङस्थित जडीवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कं.लि.बेलवारी लाई आ.व.२०४९/५० मा ७० हे. र कैलालीस्थित मेचीकाली जडीबुडि उद्योग प्रा .लि कैलाली, अत्तरीयालाई आ.व. २०५९/६० मा ५८ हे. गरी जम्मा १२८ हे. वन क्षेत्रको जग्गा जडिवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी स्थापना गर्न दुईटा उद्योगहरुलाई दिईएको थियो (तालिका-५) । तत्पश्चात नेपाल सरकारले जडिवुटी उद्योग स्थापना प्रयोजनार्थ वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न कुनै निकायलाई दिईएको छैन ।

तालिका-५: जडिवुटी उद्योग प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४९/०५०	७०.०००	२०५९/०६०	५८.०००

५. सरकारी कार्यालय, नगर विकास

यस क्षेत्र अन्तरगत विभिन्न सरकारी निकायहरु जस्तै नगर विकास समिति, जिल्ला विकास समिति, नगरपालिका, सिंचाई कार्यालय, खानेपानी कार्यालय, खानेपानी संस्थान, सडक कार्यालय, भवन डिभिजन कार्यालय, भू-संरक्षण कार्यालय, आयल निगमको ईन्धन डिपो, जल तथा मौषम विज्ञान विभाग, जिल्ला अदालत, घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, नेपाल विपस्यना केन्द्र,

नेपाल स्काउट, महिला विकास कार्यालय आदि पर्दछन् । नेपाल सरकारले आ.व. २०४५/४६ देखि हालसम्म जम्मा ९२ वटा निकायहरूलाई करिव ६७८.५७१ हे. वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको देखिन्छ (तालिका-६) र यो क्रम हाल पनि निरन्तर चलेको छ ।

तालिका-६: सरकारी कार्यालय प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४५/०४६	९७.१००	२०५३/०५४	९.२४०	२०५९/०६०	१९.७१०	२०६५/०६६	२०.८८८
२०४६/०४७	५.२८०	२०५४/०५५	८.७०६	२०६०/०६१	०.१५८	०६६/०६७	१.२७०
२०४८/०४९	९४.६०६	२०५५/०५६	१.१०३	२०६१/०६२	५.१४०	०६८/०६९	१६.८६०
२०४९/०५०	२३१.२१	२०५६/०५७	७.२५५	२०६२/०६३	१५.०००	०६९/०७०	१०.१८०
२०५०/०५१	८०.९७६	२०५७/०५८	०.०८०	२०६३/०६४	०.९२५	०७०/०७१	५.२९९
२०५१/०५२	१९.४६१	२०५८/०५९	२७.३२४	२०६४/०६५	०.८००	जम्मा	६७८.५७१

६. वन्यजन्तु फार्म

नेपाल सरकारले विभिन्न प्रयोजनका लागि वन क्षेत्रको जग्गा भोगाधिकार दिने सन्दर्भमा आ.व. २०५४/५५ मा रा.नि. तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग अन्तरगत तत्कालिन शुक्लाफाटा वन्यजन्तु आरक्षलाई २४४ हे. र आ.व. २०५६/५७ मा नेपाल वाईल्डलाईफ डेभलपमेन्ट कं. लिमिटेड काठमाण्डौं लाई ११.५७ हेक्टर गरी जम्मा २५६.३७ हे. वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिएको देखिन्छ (तालिका-७) । आ.व. २०५६/५७ पछि कुनै पनि उद्योगलाई यस प्रयोजनको लागि वनक्षेत्रको जग्गा दिईएको छैन ।

तालिका-७: वन्यजन्तु पालन प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०५४/०५५	२४४.८००	२०५६/०५७	११.५७०

७. सिमेन्ट/चुनदुङ्गा उद्योग

जलविद्युत आयोजना जस्तै सिमेन्ट/चुनदुङ्गा उद्योग क्षेत्रले पनि निरन्तर रुपमा आ.व. २०६१/०६२ देखि हालसम्म वन क्षेत्रको जग्गा माग गरिरहेको छ । सवैभन्दा धेरै दाड. सिमेन्ट इन्डस्ट्रीज प्रा.लि.ले आ.व. २०६३/०६४ मा ९९.३५७ हे. वन क्षेत्रको जग्गा प्राप्त गरेको देखिन्छ भने त्यसै आ.व.मा यस क्षेत्रमा सवैभन्दा धेरै २१०.७३ हे. जग्गा प्रयोग गर्न दिने निर्णय भएको

देखिन्छ। २०७४ जेष्ठ सम्म यस क्षेत्र अन्तरगत विभिन्न २२ वटा निकायलाई जम्मा ३९८.८५२ हे. राष्ट्रिय वनको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको छ (तालिका-८)।

तालिका-८: चुनदुङ्गा उद्योग प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०६१/०६२	६८.३५०	२०६८/०६९	३७.२००	२०७३/०७४	१९.९३०
२०६३/०६४	२१०.७३२	२०६९/०७०	४.४००	२०७४/२०७५	३८.०२
२०६५/०६६	५.०००	२०७१/०७२	१५.२२	जम्मा	३९८.८५२

८. मुक्त कर्मैया/सुकुम्वासी/वस्ती स्थानान्तरण

नेपाल सरकारद्वारा विभिन्न समयमा गठन भएको सुकुम्वासी समस्या समाधान आयोग मार्फत नेपाल सरकारले सुकुम्वासी बस्ती वसाउनका लागि वनक्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको थियो । यसै सन्दर्भमा सर्वप्रथम वि.सं. २०४५/०२/१० मा वन क्षेत्रको सुदृढिकरण उच्च स्तरीय आयोगलाई कपिलवस्तुको गोरुसिंगे स्थित वनक्षेत्रको करिव १३ विगाहा (८.८५ हे.) जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको थियो । यसैगरी सुकुम्वासी समस्या समाधान आयोगलाई आ.व. २०५१/५२ मा चितवनमा ८०० विगाहा (५०० हे.) राष्ट्रिय वन क्षेत्रको जग्गा दिईएको देखिन्छ । हालसम्म नेपाल सरकारबाट जम्मा २८१९.१२५ हे. राष्ट्रिय वन क्षेत्रको जग्गा सुकुम्वासी समस्या समाधान आयोग, मुक्त कर्मैया तथा वस्ती स्थानान्तरण प्रयोजनार्थ दिईएको देखिन्छ (तालिका-९)।

तालिका-९: वसोवास प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४४/०४५	८.८४०	२०५१/०५२	१३१७.३५५	२०५५/०५६	१०९.५८०	२०७०/०७१	२.६५०
२०५०/०५१	१९५.२००	२०५२/०५३	१३.७००	२०५७/०५८	११७.८००	जम्मा	२८१९.१२५

९. संचार

नेपाल दुर संचार सस्थान, टेलिकम टावर आयोजना, नेपाल टेलीभिजन, नेपाल स्याटलाईट टेलीकम, एनसेल नेपाल प्रा.ली. आदिलाई आ.व. २०४८/४९ देखि २०७४/७५ सम्ममा २५ वटा आयोजनाहरूलाई जम्मा ६.०३३ हे. वनक्षेत्रको जग्गा दिईएको रहेछ (तालिका-१०) । (पुनश्च: एक आयोजनाले विभिन्न पटक निर्णय गरी जग्गा प्राप्त गरेकोले आयोजना सख्या बढेको)

तालिका-१०: संचार उद्योग प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४८/०४९	०.२१४	२०५१/०५२	०.३२९	२०५५/०५६	०.१५६	२०७२/०७३	०.००१
२०४९/०५०	०.२०९	२०५२/०५३	०.१६०	२०६६/०६७	१.५४१	२०७३/०७४	०.७२
२०५०/०५१	०.३४४	२०५४/०५५	०.५५९	२०७०/०७१	१.८००	जम्मा	६.०३३

१०. सुरक्षा निकाय

सुरक्षा निकाय अन्तरगत नेपाली सेनाको क्याम्प/ब्यारेक निर्माण, सैन्य तालिम केन्द्र निर्माण, नेपाल प्रहरीको प्रहरी चौकी तथा कार्यालय निर्माण, सशस्त्र प्रहरी वेस क्याम्प निर्माण आदि प्रयोजनार्थ आ.व. २०५१/५२ देखि २०७४/७५ सम्म ६७ वटा निकायहरूलाई करिब १७२६.२८ हे. राष्ट्रिय वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको देखिन्छ (तालिका-११) ।

तालिका-११: सुरक्षा निकाय स्थापना प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०५१/०५२	१४.०३०	२०५८/०५९	१२५२.६६	२०६८/०६९	७.८०९	२०७३/०७४	६.२२
२०५२/०५३	०.१४०	२०६१/०६२	१५१.२०	२०७०/०७१	५.०६०	२०७४/०७५	७९.३४
२०५७/०५८	११७.०००	२०६७/०६८	७७.७६०	२०७२/०७३	१५.०७	जम्मा	१७२६.२८

११. सामाजिक सेवा (अस्पताल, विद्यालय, कलेज)

यस अन्तरगत विभिन्न ३८ वटा निकायलाई विभिन्न आ.व.मा वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिएको छ जसमा कुष्ठरोग अस्पताल धनुषा, लेते प्राविधिक शिक्षालय, राप्ती प्राविधिक शिक्षालय, बस्नेत बहुमुखि क्याम्पस दैलेख, जोगबुडा अस्पताल परियोजना डडेल्धुरा, अन्य विभिन्न जिल्लाको मेडिकल कलेज, विद्यालय, कलेज, अस्पताल, शरणार्थी क्याम्पस, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, चिकित्सा केन्द्र आदि सामाजिक सेवा अर्न्तगत पर्दछन् । २०७५ जेष्ठसम्म सामाजिक सेवा अन्तरगत ८८१.५१३ हेक्टर वनक्षेत्रको जग्गा दिईएको देखिन्छ (तालिका-१२) ।

तालिका-१२: सामाजिक सेवा प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४७/०४८	६.८००	२०५३/०५४	१८.५४०	२०६३/०६४	०.३१२	२०७२/०७३	१५.३९५
२०४८/०४९	२८.४०९	२०५४/०५५	१३.१३९	२०६४/०६५	०.३४०	२०७३/०७४	२.८०५
२०५०/०५१	४१.३१०	२०५५/०५६	५४७.४००	२०६८/०६९	०.१७०	२०७४/०७५	१.०५
२०५१/०५२	१६.२००	२०५६/०५७	८०.११६	२०७०/०७१	४.७१६	जम्मा	८८१.५१३
२०५२/०५३	१०१.५४०	२०५८/०५९	०.३४०	२०७१/०७२	२.९५०		

१२. भौतिक पूर्वाधार

आ.व. २०४८/०४९ देखि हालसम्म भौतिक पूर्वाधार अन्तरगत विभिन्न ५७ वटा निकायहरु/आयोजनालाई करिव १६८९.६६५ हे. राष्ट्रिय वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको छ (तालिका-१३)। यस क्षेत्र अन्तरगत सिचाई आयोजनाहरु, सडक आयोजनाहरु, खानेपानि आयोजनाहरु तथा अन्य आयोजनाहरु पर्दछन्।

तालिका-१३: भौतिक पूर्वाधार निर्माण प्रयोजनार्थ दिईएको वन क्षेत्र

आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)	आ.व.	क्षेत्रफल (हे.)
२०४८/०४९	२२५.०००	२०६५/०६६	१०६.०१०	२०७०/०७१	६६.७८९	२०७३/०७४	८१०.५०
२०५४/०५५	१.०२०	२०६८/०६९	१३९.४८९	२०७१/०७२	१०८.२५	२०७४/०७५	१६३.९९८
२०५६/०५७	०.४१६	२०६९/०७०	७०.३००	२०७२/०७३	२४.९७२	जम्मा	१६८९.६६५

माथि प्रस्तुत गरीएको विवरण अनुसार वन क्षेत्रको जग्गा विभिन्न निकायहरुबाट विभिन्न प्रयोजनको लागि विभिन्न समयमा निरन्तर माग भै रहेको देखिन्छ। यसरी वन क्षेत्र प्राप्त गर्ने निकायले कार्यविधि र सम्झौता अनुसार क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण र जग्गा सट्टा भर्ना समेत दिनुपर्ने व्यवस्था छ। ती कुरा के कती पालना भएका छन् भनी स्थलगत अनुगमन एव प्रतिवेदन प्रकाशन भएको खण्डमा वन क्षेत्रको सहि सदुपयोग हुने देखिन्छ।

५. अन्य प्रयोजनमा दिईएको वन क्षेत्रको अनुगमन

नेपाल राष्ट्रको सम्मुन्नतिको लागि भौतिक पूर्वाधारहरुको निर्माण अपरिहार्य भएकोले पूर्वाधारहरुको निर्माणको लागि आवश्यक वन क्षेत्रको जग्गा नेपाल सरकारले विभिन्न निकायहरुलाई वन ऐन, २०४९ र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ अनुसार वन क्षेत्र प्रयोग गर्न

दिदै आईरहेको छ । वन क्षेत्रको जग्गा विकास आयोजनालाई उपलब्ध गराउदा वातावरणीय प्रभावलाई न्यून पार्ने व्यवस्थापनका उपाय साथ शर्त तोकी विकास आयोजनालाई वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न दिईएको अवस्था छ ।

वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने निकायले सम्झौता बमोजिम कार्य गरेको छ, छैन ? के कति जग्गा नेपाल सरकारले सट्टाभर्ना वापत प्राप्त गर्‍यो ? जग्गाको सट्टा जग्गा दिने प्रावधानलाई अनुसरण गरेको छ, छैन ? सट्टाभर्ना दिएको जग्गामा सम्बन्धीत आयोजनाहरूले वृक्षारोपण गरेको छ, छैन ? आदि विषयमा जानकारी प्राप्त गर्ने र शर्तहरू पालना भए नभएको बारे स्थलगत अनुगमन गरी यहा प्रस्तुत गरीएको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची १ मा दिईएको छ ।

६. अनुगमनको उद्देश्य

- क) आयोजनाले सम्झौता बमोजिम कार्य गरे नगरेको अनुगमन गर्ने ?
- ख) के कति वनक्षेत्र नेपाल सरकारले सट्टाभर्ना वाफत आयोजनाबाट फिर्ता पायो ?
- ग) सट्टाभर्ना दिएको जग्गामा सम्बन्धीत आयोजनाहरूले वृक्षारोपण गरेको छ, छैन ?
- घ) आयोजनाले कटान गरेको रुखको अनुपातमा गर्नु पर्ने वृक्षारोपण बारे जानकारी लिने ।

७. अनुगमन विधि

सम्बन्धित क्षेत्रमा गई सम्बन्धित कर्मचारीहरूलाई अनुगमनको उद्देश्य बारे जानकारी गराई वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको अवस्था बारे छलफल गरी विषय बारे जिज्ञासा राखिएको, कार्यालयमा भएका विवरण उपलब्ध गराउन अनुरोध गरेको, स्थलगत रूपमा अवलोकन, फिल्डमा कार्यरत कर्मचारी र उपभोक्तासंग छलफल जस्ता विधिहरू प्रयोग गरी आयोजनाहरूले सट्टाभर्ना दिएको जग्गा र गनुपर्ने वृक्षारोपण सम्बन्धी जानकारी प्राप्त गरेको ।

८. अनुगमन गरीएका जिल्लाहरू

भापा, ईलाम, तेह्रथुम, धनकुटा, सुनसरी, उदयपुर, सोलुखुम्बु, ओखलढुङ्गा, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, रसुवा, चितवन, पाल्पा, नवलपरासी, रुपन्देहि, बाँके, कैलाली, बर्दिया, सुर्खेत, दाङ,

९. अनुगमनबाट भएका सिकाईहरू

- १. नयाँ निर्माण गरेको सिचाई नहर वरिपरी विचरण गर्ने वन्यजन्तु नहरमा खस्ने, पानी खान जाँदा चिप्लिने, धाईते हुने र डुवेर समेत मर्ने गरेकोले यो समस्या समाधान गर्न Animal

Pass (Ramp) Establish गर्नुपर्ने देखियो । सिचाई नहरले गर्दा वन्यजन्तुलाई पानीको जोहो पनि भएको पाइयो ।

२. रानी जमरा कुलरिया सिचाई आयोजना निर्माणको क्रममा कटान गरीएका सामुदायिक वनका काठ दाउरा उपयोगमा ल्याउन नसकेकाले घाटगद्दीमा रहेका वन पैदावारको हैसियत दिन प्रतिदिन ह्रासहुदै गईरहेकोले तत्काल व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
३. चेतन र जगतपुर सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह कटासे, जगतपुर कैलालीका अध्यक्ष सालै पिच्छे फेरि रहने परिपाटिले गर्दा घाटगद्दीमा रहेका काठको व्यवस्थापन गर्न समस्या भएकोले सोको समाधान गर्नुपर्ने देखियो ।
४. केहि आयोजनाहरूले क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण कार्यलाई निरन्तर जारी राखेको पाईयो तर ती वृक्षारोपण वन भित्रको खालि जग्गामा Enrichment Plantation को रूपमा गरेको हुनाले यस प्रकारको वृक्षारोपण कार्यले वन क्षेत्र बढाउन सहयोग नगर्ने भएकोले खालिक्षेत्र वा अतिक्रमण हटाएको क्षेत्रमा क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण गर्न जोडिनुपर्ने देखियो ।
५. धेरै आयोजनाहरूले क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण गर्न र जग्गा सट्टा भर्ना दिन बाँकी रहेको पाईएकोले सम्झौता अनुसार समय भित्र सट्टा भर्ना जग्गा प्राप्त गर्न र क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण गर्न ताकेता गर्नुपर्ने आवश्यकता देखियो ।
६. सिक्टा सिचाई आयोजना, बाँकेले सौरी मध्यवर्ती सामुदायिक वनमा दश हेक्टर क्षेत्रफलमा क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण गरी पाँच वर्ष सम्म स्याहार सम्भारगरी पाँच वर्षका हुर्केका विरुवा बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयलाई हस्तान्तरण भएकोमा उक्त वृक्षारोपण क्षेत्र सम्बन्धित सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह लाई संरक्षण, सर्व्वधन र व्यवस्थापन गर्नको लागी बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयले प्रमाण पत्र सहित सुम्पिएको पाईयो यस्तो कृयाकलापहरूको जानकारी एव कार्यान्वयन गर्न अन्य निकायलाई प्रोत्साहन गर्नुपर्ने देखियो । सिक्टा सिचाई आयोजना लगायत अन्य आयोजनाले गरेको क्षतिपूर्ति वृक्षारोपणको विवरण अनुसूचि-२ मा प्रस्तुत गरीएको छ ।
७. सिक्टा सिचाई आयोजनाको नहरको कारण वन्यजन्तु वगाउने, पानी खाँदा जाँदा फर्केर आउन नसकिने र पानीमा डुबेर मर्ने समस्या भएकोले सो विषयमा छलफल गरी नहरको दुवै साईडमा २ कि.मी मा हरियो वन कार्यक्रमबाट Fencing गरीएको र १६ कि.मी मा अभै गर्न बाकि रहेको जनकारी पाईयो ।

१०) अनुगमनको समयमा देखिएका समस्याहरु

अनुगमन गरिएका जिल्लाका कार्यालय प्रमुख लगायत अन्य कर्मचारीहरु र आयोजनाका प्रमुखहरूसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्दा देहाय बमोजिका समस्याहरु रहेको देखियो ।

(क) कार्यालय स्तरका समस्याहरु

- वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने आयोजना र विभाग विच भएको सम्झौताको प्रतिलिपी जिल्ला वन कार्यालय/संरक्षण क्षेत्र कार्यालयहरुमा अद्यावधिक नरहेको ।
- वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्ने आयोजनाहरुले जग्गा भोगाधिकार पाईसके पश्चात जिल्ला वन कार्यालय/संरक्षण क्षेत्र कार्यालयहरूसँग नियमित सम्पर्कमा रहने नगरेकाले सम्झौता कार्यान्वयन गर्न कठिनाई भईरहेको ।
- वन क्षेत्रको जग्गा कतिपय जिल्लाहरुमा सरकारी कार्यालयहरुबाट प्रक्रिया नपुर्‍याईकनै प्रयोगमा ल्याईएको ।
- दोलखा जिल्ला अन्तरगत वोभिनी हाईड्रो पावर कम्पनी लिमिटेडले प्रवर्धन गरेको गीरी खोला साना जलविद्युत आयोजनाले वन क्षेत्रको जग्गा अनुमति नलिईकनै प्रयोगमा ल्याएको ।
- पुराना आयोजनाहरुले जिल्ला वन कार्यालयसँग समन्वय नगरेको र सम्पर्कमा आउने नगरेको ।
- ठाउँठाउँमा स्थानिय निकायहरुले मिनी सिटी वसाउने अभिप्रायले वन क्षेत्रको जग्गा अनुमति नलिईकनै प्रयोग गरिरहेको ।
- जिल्ला वन कार्यालयले संचालन गर्ने वन विकास सँग सम्बन्धीत कार्यक्रम यथेष्ट मात्रामा नभएकाले जिल्ला वन कार्यालय र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहविच सम्पर्क पातलिदै गईरहेकोले फिल्डमा भएको गतिविधि वारे जानकारी प्राप्त गर्न कठिनाई भएको ।
- नदीजन्य सामग्रीको राजश्व कुन निकायमा (स्थानिय निकाय/जिल्ला वन कार्यालय/संरक्षण क्षेत्र कार्यालय) बुझाउने भन्ने दुविधा रहेको ।
- वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गरे वापत योजनाले दिनु पर्ने सट्टाभर्ना वापतको जग्गा नेपाल सरकारलाई नगन्य परिमाणमा प्राप्त भएको ।
- सम्झौता बमोजिम वन क्षेत्रको प्रभावकारी रुपमा अनुगमन नभएको ।

(ख) आयोजना स्तरका समस्याहरु

- नेपाल सरकारले ७५ रोपनी भन्दा बढी जग्गा राख्न नपाउने हदबन्दीको कारणले ठूलो परिमाणको जग्गा खरिद गरी सट्टाभर्ना गर्न कठिनाई भएको (सिंगटी खोला जलविद्युत आयोजनाको गुनासो)
- जंगलसँग जोडिएको र एकै प्रकृतिको जग्गा पाउन समस्या रहेको ।

११) समस्या समाधानका लागि सुझावहरु

- वन क्षेत्रको जग्गा विभिन्न आयोजनाहरुलाई भोगाधिकार दिनको लागि वन विभाग/निकुञ्ज विभागमा गरिने सम्झौताको प्रतिलिपि कार्यान्वयन गर्ने निकाय (जिल्ला वन कार्यालय/संरक्षण क्षेत्र कार्यालय/निकुञ्ज कार्यालयमा अनिवार्य रुपमा उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
- सरकारी स्तरबाटै (स्थानीय निकाय) प्रक्रिया नपुर्याईकनै वन क्षेत्र प्रयोग भैरहेको सन्दर्भमा जिल्ला वन कार्यालय र स्थानीय सरकार विच प्रभावकारी समन्वय गरी कार्यान्वयन गरिनुपर्ने ।
- जग्गा हदबन्दीको सम्बन्धमा नेपाल सरकारले आयोजनाहरुको लागि छुट्टै व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- अनियमित तरिकाले (प्रक्रिया नपुर्याईकनै) संचालनमा रहेका विभिन्न आयोजनाहरुलाई कानूनको दायरामा ल्याई प्रक्रिया पुर्याएर मात्र संचालनमा ल्याउन बाध्य पार्नुपर्ने ।
- क्षेत्रिय वन निर्देशनालय र जिल्ला वन कार्यालयबाट समय समयमा नियमित रुपमा वन क्षेत्र प्रयोग गर्ने आयोजनाहरुको अनुगमन गरी सम्झौता पालन गराउने तर्फ सचेत तुल्याउने र बजेटको व्यवस्था गर्ने ।
- आयोजनाहरुले बुझाउनु पर्ने राजश्व समयमा बुझाउन लगाउने ।
- पुराना तथा नयाँ आयोजनाहरुसँग को सम्पर्क र समन्वय बढाउन जिल्ला वन कार्यालय लगायत अन्य कार्यान्वयन निकायहरुले प्रभावकारी भूमिका निभाउनु पर्ने ।
- स्थायी रुपमा वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्ने आयोजनाहरुले वन क्षेत्रले ओगटेको जग्गा बराबरको जग्गा जिल्ला वन कार्यालयको नाममा खरिद गरी दर्ता गर्नको लागि जिल्ला वन कार्यालयहले प्रभावकारी भूमिका खेल्नुपर्ने ।
- जिल्ला वन कार्यालयले अन्य प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराईएको वन क्षेत्रको विवरण र सो को अवस्था पञ्च वर्षिय योजनामा समावेस गर्ने एवं वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिकामा समेत प्रकाशन गर्नुपर्ने ।
- आयोजनाबाट क्षतिपूर्ति वृक्षारोपण समयमै सम्पन्न (दुई वर्ष भित्र) गर्न गराउनु पर्ने ।

१२. अनुगमनको समयमा छलफल गरिएका व्यक्तिहरु

१. सिन्धुपाल्चोक जिल्ला (मध्यभोटेकोशी ज.जि.आ. र जि.व.का.) अन्तरगत				
सि. नं.	छलफल गरिएका व्यक्तिको नाम	पद	कार्यालय	कैफियत
१	डा. सुनिल कुमार लामा	आयोजना प्रमुख	मध्यभोटेकोशी जलविद्युत आयोजना	
२	राजु क्षेत्री	जिल्ला वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	
३	अनिल के. सी.	वातावरण विज्ञ	मध्यभोटेकोशी जलविद्युत आयोजना	
४	ओम सागर भण्डारी	सहायक वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	
५	सूर्यनाथ भुर्तेल	प्रबन्धक	मध्यभोटेकोशी जलविद्युत आयोजना	
६	सुरज पौडेल	नायव सुब्बा	जिल्ला वन कार्यालय, सिन्धुपाल्चोक	
७	चन्द्रमान डंगोल	सह-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
८	सुनील कुमार कर्ण	उप-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
९	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
२. दोलखा जिल्ला				
१	गोविन्द दहाल	जिल्ला वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, दोलखा	
२	शम्भु वराईली	स.व.अ.	जिल्ला वन कार्यालय, दोलखा	
३	सुरेश दाहाल	जिल्ला भू-संरक्षण अ.	जिल्ला भू-सं. कार्यालय, दोलखा	
४	राजेन्द्र सुवेदी	नायव सुब्बा	जिल्ला वन कार्यालय, दोलखा	
५	विनोद पौडेल	फरेष्टर	जिल्ला वन कार्यालय, दोलखा	
६	चन्द्रमान डंगोल	सह-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
७	सुनील कुमार कर्ण	उप-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
८	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
३. गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र				
१	विष्णु प्रसाद पाण्डे	संरक्षण अधिकृत	गौरिशंकर संरक्षण क्षेत्र कार्यालय, दोलखा	
२	राजेश कुमार शाह	संरक्षण शिक्षा सहायक	गौरिशंकर संरक्षण क्षेत्र कार्यालय	
३	सुनिल आचार्य	रेञ्जर	गौरिशंकर संरक्षण क्षेत्र कार्यालय	
४	चन्द्रमान डंगोल	सह-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	

५	सुनील कुमार कर्ण	उप-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
६	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
४. सिंगटीखोला जलविद्युत आयोजना				
१	मनोहरी सापकोटा	आयोजना प्रमुख	सिंगटीखोला जलविद्युत आयोजना	
२	विप्लव राज गौतम	जनसम्पर्क अधिकृत	सिंगटीखोला जलविद्युत आयोजना	
३	रमेश सुवेदी	ईन्जीनियर	सिंगटीखोला जलविद्युत आयोजना	
४	चन्द्रमान डंगोल	सह-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
५	सुनील कुमार कर्ण	उप-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
६	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
५. रामेछाप जिल्ला				
१	रामविचारी ठाकुर	जिल्ला वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, रामेछाप	
२	मनोज ठाकुर	स.व.अ.	जिल्ला वन कार्यालय, रामेछाप	
३	गोपाल खनाल	रेञ्जर	जिल्ला वन कार्यालय, रामेछाप	
४	सुवास कार्की	ह.स.चा.	जिल्ला वन कार्यालय, रामेछाप	
५	चन्द्रमान डंगोल	सह-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
६	सुनील कुमार कर्ण	उप-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
७	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
६. चिसापानी ई.व.का. रामेछाप				
१	राम विचारी ठाकुर	जिल्ला वन अधिकृत	चिसापानी ई.व.का. मन्थली	
२	मनीराम यादव	स.व.अ.	चिसापानी ई.व.का. मन्थली	
३	भरत कुमार श्रेष्ठ	रेञ्जर	चिसापानी ई.व.का. मन्थली	
४	मधुसुदन श्रेष्ठ	फरेष्टर	चिसापानी ई.व.का. मन्थली	
५	नीर वहादुर हायु	वन रक्षक	चिसापानी ई.व.का. मन्थली	
६	विरेन्द्र श्रेष्ठ	अध्यक्ष	शान्ती पार्क, मन्थली	
७	चन्द्रमान डंगोल	सह-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	

८	सुनील कुमार कर्ण	उप-सचिव	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
९	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	

१) पाल्पा जिल्ला अन्तरगत				
सि. नं.	छलफल गरिएका व्यक्तिको नाम	पद	कार्यालय	कैफियत
१	दधिलाल कँडेल	जिल्ला वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, पाल्पा	
२	महम्मद अतिउल्लाह	सहायक वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, पाल्पा	
३	रमा श्रेष्ठ	शाखा अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, पाल्पा	
४	यमलाल पोखेल	रेञ्जर	जिल्ला वन कार्यालय, पाल्पा	
५	अशोक पहारी		सिद्धार्थ मिनरल्स प्रा.ली.	
६	उद्धव व. कार्की	General Manager	अर्घाखाची सिमेन्ट प्रा.ली.	
७	गोपाल भट्टराई		कञ्चन क्वारिज प्रा.ली.	
८	रुकु बहादुर गाहा		सत्यवति उत्खनन् प्रा.ली.	
९	नारायण प्रसाद पाण्डेय		डोलोमाईट चुनढुंगा उद्योग प्रा.ली.	
१०	वसन्त बाबु श्रेष्ठ	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
११	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
१२	रत्नलाल श्रेष्ठ	टा.ना.सु.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
२. रुपन्देही जिल्ला अन्तरगत				
१	गीरी राज पन्थ	स.व.अ.	जिल्ला वन कार्यालय, रुपन्देही	
२	डिलाराम पौडेल	स.व.अ.	जिल्ला वन कार्यालय, रुपन्देही	
३	यज्ञमूर्ति खनाल	स.व.अ.	सेक्टर वन कार्यालय, बुटवल	
४	गिरी राज गैरे	स.व.अ.	जिल्ला वन कार्यालय, रुपन्देही	
५	मणी नेपाल		रवीना कन्सट्रक्सन प्रा.ली. बुटवल मण्डप	
६	राम प्रसाद भट्टराई	अध्यक्ष	प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र	
७	राम बहादुर कुँवर	सचिव	प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र	
८	पतिराम चालिसे	सदस्य	प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र	
९	उमानन्द घिमिरे	सदस्य	प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र	

१०	दयाराम खन्नाल	सदस्य	प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र	
११	वसन्त बाबु श्रेष्ठ	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
१२	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
१३	रत्नलाल श्रेष्ठ	टा.ना.सु.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
३. नवलपरासी जिल्ला अन्तरगत				
१	विजय राज सुवेदी	जिल्ला वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, नवलपरासी	
२	भिम प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	जिल्ला वन कार्यालय, नवलपरासी	
३	वसन्त बाबु श्रेष्ठ	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
४	भरत प्रसाद भट्ट	स.व.अ.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	
५	रत्नलाल श्रेष्ठ	टा.ना.सु.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	

अनुसूचीहरु

अनुसूचि १ : वनक्षेत्रको जग्गा विभिन्न आयोजनाहरूलाई दिइएको विवरण

क) प्रदेश नं. १ अन्तरगतका योजनाहरू

(१) ताप्लेजुङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	कावेली ए जलविद्युत आयोजना (३७.६ मे.वा.), कावेली ईनर्जी लि.	०.०१६	६.३३	९३	२०७२/११/१९	-	-	गराएको	३२ वर्षसम्मका लागि

अन्य प्रयोजनमा दिइएको जग्गाको अनुगमन प्रतिवेदन

(२) पाँचथर

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	कावेली कोरीडोर प्रशासन लाईन (पाँचथर र तेह्रथुम)	१४.२५		२०४७	२०७१/०१/०२				३३ वर्ष समयवाधि
२	तल्लो हेवा खोला जलविद्युत आयोजना (२१.६ मे.वा.), (माउण्टेन हाईड्रो नेपाल) ताहाचाल काठमाण्डौ	०.०८३	१.५२	८१	२०७२/०४/०१	०.०८५८४	रेकर्डबाट नदेखिएको	रेकर्डबाट नदेखिएको	३३ वर्ष समयवाधि
३	कावेली ए जलविद्युत आयोजना (३७.६ मे.वा.), कावेली ईनर्जी लि.	१.३	१५.४५	११६	२०७२/११/१९	१.३२३७	१०	गराएको	३२ वर्ष समयवाधि
४	हेवाखोला ए जलविद्युत आयोजना	४.८३			२०७०/०४/२४				
५	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालयको कार्यालय भवन स्थापना	०.१०४			०५/०१/१०८				
६	नेपाल दूर संचार संस्थान	०.०७८			०४/०१/२२				
७	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, कावेली कोरीडोर १३२ के.भी. प्रशासन लाईन आयोजना	०.०७५	१४.४६	८०८	०७/११/०२	०.०७५३	रेकर्डबाट नदेखिएको	रेकर्डबाट नदेखिएको	३३ वर्ष समयवाधि

(३) ईलाम

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापतको रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	हिमाल दोलखा हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.लि. माईखोला साना जलविद्युत आयोजना	०.०८		१५२	२०६५/०५/१२	जग्गा प्राप्त नभएको	०.२५		३० वर्ष अघि
२	सानीमा हाईड्रोपावर प्रा.ली. माई जलविद्युत आयोजना	१७.९२			२०६७/११/०९	खरिद गर्नु नपर्ने	३३८५ वटा विरुवाहरु रोपेको		४० वर्ष अघि
३	सानीमा हाईड्रोपावर प्रा.ली. माई क्यास्केड जलविद्युत आयोजना, ४.५ मे.वा.	४.३९			२०६९/०३/०१		२ रोपनी १७८६८ विरुवा रोपेको		२५ वर्ष अघि
४	माई जलविद्युत आयोजना, १३२ के.भि. प्रशारण लाईन	९.७६			२०६९/०३/०१				
५	कावेली कोरिडोर १३२ के.भि. प्रशारण लाईन	३५.३६			२०६८/११/२८	१९-१०-२० रोपनी	२९.२९ हेक्टर		३५ वर्ष अघि
६	माई क्यास्केड जलविद्युत	१.३६			२०७१/०९/१७	जग्गा प्राप्त नभएको	नभएको		३४ वर्ष अघि

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराइएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापतको रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
७	माबुँ - इलाम १३२ के.भी. प्रसारण लाईन आयोजना (माई भ्याली हाईड्रोपावर प्रा.ली.)	१.९५		९३	२०७२/०१/१७	४० रोपनी	उत्तिस मल्लातो चिलाउने मौवाको प्राकृतिक वन रहेको		२३ वर्षे अवधि
८	पुवाखोला १ जलविद्युत आयोजना (४ मे.वा.) वरवोट १ र ४ (पुवाखोला वान हाईड्रोपावर लि.)	१.१२		७०४	२०७२/४/२८	२२-२-३२	प्राकृतिक वन रहेको		३३ वर्षे अवधि
९	जोगमाईखोला साना जलविद्युत आयोजना ७.६मेवा	१.४०			२०७२/१०/२८	जग्गा प्राप्त नभएको	नगरेको		३२ वर्षे
१०	एनसेल प्रा.लि. लाई BTS टावरहरु स्थापना	०.०१			२०७३/०७/०८	जग्गा प्राप्त नभएको			

(४) भूभाषा

सि. नं.	वन क्षेत्र उपलब्ध गराएको संस्थाको नाम ठेगाना	नेपाल सरकार (मं.प.)को निर्णय मिति	उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हटाउने रुख संख्या	हालसम्म प्राप्त भएको जग्गाको विवरण (हे.)	वृक्षारोपण भए नभएको	वृक्षारोपण भएको क्षेत्रफल (हे.)	सम्झौता अनुसार काम भए, नभएको
१	गोरखकाली रवर उद्योग	१/२६/२०५१	१२.००		सामुदायिक वनकै रुपमा फिर्ता भईसकेको, हाल कम्पनीको कुनै Share नभएको			
२	वन पैदावार विकास समिति	६/७/२०५१	१५००.००		वृक्षारोपण र कटान मुख्यतः सम्बन्धि कार्ययोजना अनुसारका कार्य भईरहेको			
३	एग्रोफरेस्ट्र प्रमोसन सेन्टर प्रा.लि.	१२/८/२०६१	९८.६०		कवुलियति वनको रुपमा ४० वर्षको लागि लिएको, हाल रवर का विरुवा वृक्षारोपण गरेको			वार्षिक राजश्व बुझाउने गरेको
४	श्री सुखानी सहिद सृस्ती प्रतिष्ठान	८/२५/२०५८	२२.४०		शहिद पार्क निर्माणार्थ लिएको, हाल खासै कार्य नगरेको, जग्गाको एकातिर सानो पार्क बनाएको			
५	नेपाल स्काउट	४/१९/२०६२	१५.००		वृक्षारोपण गरी वन पैदावारको उत्पादन गरी विक्रि वितरण गर्ने			
६	ग्रामिण आवास तथा वस्ती विकास कम्पनी लिमिटेड	७/२७/२०४९	४०.८०		काकडभित्ता बजार विस्तार भईरहेको, टेण्डर प्रक्रियाद्वारा विक्रि वितरण गरिरहेको			
७	गणेशनगर मलगवारे सप्ताहिक बजार समिति	१/२९/२०५१	७.२९		बजार विस्तार भईरहेको			

सि. नं.	वन क्षेत्र उपलब्ध गराएको संस्थाको नाम ठेगाना	नेपाल सरकार (मं.प.)को निर्णय मिति	उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हटाउने रुख संख्या	हालसम्म प्राप्त भएको जग्गाको विवरण (हे.)	वृक्षारोपण भए नभएको	वृक्षारोपण भएको क्षेत्रफल (हे.)	सम्झौता अनुसार काम भए, नभएको
८	कन्काई क्याम्पस	६/२१/२०५०	३.५०		क्याम्पस वनेको, वार्षिक २५ रुपया राजश्व बुझाएको			
९	टिमाई सरणार्थी क्याम्पस	५/४/२०५२	१.००		कसलाई दिएको जानकारीमा नआएको, शरणार्थी हटीसकेको, हाल APF बसिरहेको			
१०	महिला वाल वार्ड ल काल कार्यक्रम	७/२/२०७०	०.१०		जि.व.का.ले आफ्नो लालपूजावाट दिएको			
११	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	३/२५/२०५६	०.१७		कार्यालय वनेको			
१२	सुरुङ्गा तथा सरसफाई व्यवस्थापन समिति	१/१५/२०५७	०.३४		खानेपानि उपभोक्ता समूहको भवन निर्माण भएको			

(५) संखुवासभा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (सं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराइएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापतको रकम उपलब्ध गराएको नगराएका	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	पिलुवाखोला, अरुण भ्याली हाईड्रोपावर डेभलपमेन्ट प्रा.ली.चैनपुर न.पा.८	३.०६			२०६३।०४।०३	नगराएको		गराएको	
२	बरुण हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.ली.	०.६९		१६६	२०६५।१०।२			गराएको	४० वर्षका लागि
३	तल्लो पीलुवाखोला साना जलविद्युत आयोजना	०.५			२०६५।१२।०५			गराएको	३० वर्षका लागि
४	अरुण ३ (९०० मे.वा.) को लागि २ वटा प्रवेश मार्ग आयोजना, दिदिङ र नुम गा.वि.स. (सतलज जलविद्युत निगम)	५.०१		९४५५१	२०७२।०६।१४			गराएको	
५	माथिल्लो पीलुवाखोला २ जलविद्युत आयोजना (४.७२ मे.वा.) चैनपुर न.पा. ५ (मेन्झियाम हाईड्रोपावर प्रा.ली.)	०.८९६२	१.७	१४१	२०७३।०८।२६				३५ वर्षका लागि

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं. प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापतको रकम उपलब्ध गराएको नगराएका	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
६	अपरहेवाखोला साना जलविद्युत आयोजना (८.५० मे.वा.) जलजला र सिद्धपोखरी गा.वि.स. (अपरहेवा खोला हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.ली.)	२.३७		१९४	२०७३/११/२५				३२ वर्षका लागि
७	नेपाल दुरसंचार संस्थान, चैनपुर	०.०६१			२०४८/११/१३				
८	सतलज ज.वि.निगम प्रवर्धक रहेको अरुण ३ ज.वि.आयोजना, १०० मे.वा., प्रवेश मार्ग निर्माण र मकालु वरुण रा.नि.मा पर्ने ४४.१७८ गरी जम्मा	१२३.२१८		५४०१ र म.व.रा.नि ८२७२	२०७४/०४/३१			गराएको	२५ वर्ष
९	डाउन पिलुवा खोला साना ज.वि.आयोजना (९.५० मे.वा.), (रिभरफल्स हाईड्रोपावर डिभलपमेन्टस् प्रा.ली.)	४.६७४	०.६६	४९०	२०७४/०१/०७				३२ वर्षका लागि

(६) भोजपुर

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	पिखुवाखोला साना जलविद्युत आयोजना (ईष्टर्न हाईड्रोपावर प्रा.ली.)	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन	२.२	२०६८।०२।२७	०.८५	१.५	३५ वर्ष समयावधि
२								

(७) तेह्रथुम

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	खोरुडखोला साना जलविद्युत आयोजना (४.८ मे.वा.), पोक्लावाड रिलायबल हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.ली.	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन	८८९	२०७२।०२।३१	२.४५	नगरको		३३ वर्षसम्मका लागि

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
२	कावेली कोरीडोर १३२ के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना, चुवानडाँडा	०.०१८	२.९५२		२०६९/१२/१०	०.०१८	नगरको		
३	एनसेल प्रा.ली. कृष्ण टावर, लालीगुरास न.पा. ४	०.०३२			२०७२/०९/२४		नगरको		
४	बगाले शहिद स्मृती प्रतिष्ठान, म्यागलुङ १ पार्क निर्माणको लागि	२.८१						गराएको	श्री लोकनाथ पुँयालले निजको नाममा दर्ता रहेको जग्गा सट्टाभर्ना बापत उपलब्ध गराएको
५	कोशी कोरीडोर २२० के.भी. प्रशारण लाईन लालीगुरास न.पा. ४	२.९५				प्रक्रियामा रहेको		प्रक्रियामा रहेको	

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
६	एनसेल प्रा.ली. आठराई गा.पा. १	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					प्रक्रियामा रहेको	
		०.०९४							

(८) धनकुटा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	ग्रामिण विद्युत सहकारी संस्था लि., मारेकटहरे ६	१.१०			२०६६/०४/०८			गराएको	
२	विसान्ती मन्दिर निर्माण	२९.३६			२०४५/०५/०९				
३	धनकुटा न.पा.को कार्यालयलाई ल्याण्डफिल साईड निर्माणको लागि	१.२७		३	२०६५/०६/१९			नगराएको	३० वर्षका लागि
४	निगाले सिमेन्ट प्रा.ली., मूर्तिढुंगा १, ९, चुनढुगा उत्खननको लागि	४		९७७	२०६९/०७/०२		५	गराएको	२० वर्षका लागि

(९) मोरङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	मदन भण्डारी मेमोरियल स्मृति प्रतिष्ठान	१३			२०६५/०७/२०				
२	शाही नेपाली जंगी अड्डा	४७.६०			२०६१/१२/१०				
३	कोशी अञ्चल अस्पताल	०.५४			२०५२/०५/०४				
४	पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय, विराटनगर, सुन्दरहरैचा	५४७.४०			२०५५/०६/०८				
५	कानीपोखरी-रंगली हुलाकी सडक खण्ड	२.५			२०६९/११/१८		२.५	गराएको	
६	जडिवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लि. बेलवारी		७०	१५७	२०५०/०२/१३				
७	जिल्ला खानेपानी योजना कार्यालय	०.६८			२०५०/०९/२५				
८	किरातराई आयोम्खा जिल्ला कार्य समिति	१.०२			२०५१/०३/१३				
९	दिप विल्डरर्स मार्फत सडक कार्यालय	०.१७			२०५१/१०/०३				

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख सख्या	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१०	पूर्वाञ्चल क्षेत्रिय सिचाई निर्देशनालय	स्थायी प्रयोजन	१.००		२०५४११।२९				
११	कोशीटप्पु व.ज.आ. जग्गा समस्या समाधान समिति, बयरवन		९५.३		२०५५।०९।०६				
१२	पथरी बहुमुखि क्याम्पस, पथरी		१.२७		२०६९।०३।१८		१.२७		
१३	ईलाका प्रहरी कार्यालय पथरी		०.२		२०६८।०३।२२				
१४	धिमाल विकास केन्द्र, उर्लावारी		६.७७						
१५	नेपाली सेनालाई लेटाड गा.वि.स.मा रहेको टुक्रे वनक्षेत्रको जग्गा संरक्षणको जिम्मेवारी प्रदान गर्न		८७.८५	२५३	२०७३।०१।२३				

(१०) सुनसरी

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराइएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	रोजिन एण्ड टर्पेन्टाईन लिमिटेड	२.०४			२०५३/०९/२२				
२	खानेपानी संस्थान तथा सुनसरी धरान शाखा	०.०५			२०५६/०३/१३				
३	वि.पि.कोईराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, धरान	१००							४० वर्षका लागि
४	जडिवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कं.लि.तरहरा	२५							
५	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना	१९.९४		२५१८	२०७२/११/०६			गराएको	
६	नडाहा-काशीपुल-चतरा-रुपनगर सडक आयोजना	२८.२९		२४१	२०७३/०५/२९				
७	धरान खानीपानी आयोजनाको पानि ट्यांकी निर्माण गर्न	०.४११३		१७३	२०७३/०९/२७			गराएको	
८	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना प्रथम खण्ड	२०.३९		५८२६६ उदयपुर, सुनसरी, रौतहट र वारा	२०७३/०१/०७				

(११) खोटाङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	हलेसी -दिक्तेल सडकखण्ड आयोजना	स्थायी प्रयोजन	४.९५	७८६	२०७३।०।१४		१०.५	गराएको	
२	रावा खोला जलविद्युत आयोजना (६.५० मे.वा.) निर्माण संचालन गर्न हौचुर ४ र ५	स्थायी प्रयोजन	४.०५	२९	२०७४।०।०७				३० वर्षका लागि

(१२) ओखलढुंगा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	जाल्पा नि.मा.वि.	स्थायी प्रयोजन	२.३४		२०५१।०३।२९				
२	मोलुङ खोला ३३ के.भी. विद्युत प्रसारण लाईन आयोजना निर्माण गर्न, मोलुङ खोला हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.ली.	स्थायी प्रयोजन	०.६२४	२०३	२०७४।०४।३१				२५ वर्षका लागि

(१३) सोलुखुम्बु

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	नेपाल दुरसंचार संस्थान, टेलीकम टावर आयोजना, डाडाखर्क सल्लेरी	०.१०			२०४९/१२/२२				
२	गार्मा-नेले-वोगल सडक खण्ड आयोजना (थुम्केपानी, मैदल र कोरधाप सामुदायिक वन क्षेत्रको जग्गा)	१.७९		३२१६	२०७१/०३/२०				
३	जुनीवेसी खोला जलविद्युत आयोजना (५.२ मे.वा.) दोभान हाईड्रोपावर प्रा.ली.	०.१८०७	०.८५३	१४८	२०७१/०१/२२	०.१८०७	०.१८०७	नगराएको	३४ वर्षका लागि
४	टीमुरवोटे शहिद स्मारक पार्क प्रतिष्ठान	२५.८३			२०५३/०३/२८				
५	सोलुखोला (दुधकोशी) जलविद्युत आयोजना (८६ मे.वा.), कागोल, पञ्चन र तिङला गा.वि.स. (शाहस उर्जा लि.)	५.३०६	५.९८	६९	२०७४/०७/२७	५.३०६	५.९८		३० वर्षका लागि

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
६	पान हिमालय ईनर्जी प्रा.ली. लिखु १ जलविद्युत आयोजना ७७ मे.वा.	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन	३३७	२०७४।०१।२१			नगराएको	३० वर्षका लागि
७	सोलु खोल १३२ के.भी. विद्युत प्रशारण लाईन निर्माण गर्न (अपर सोलु हाईड्रोइलेक्ट्रीक कम्पनी प्रा.ली.)	०.६८५	०.७३३	९६	२०७४।०७।२७				२२ वर्षका लागि
८	माथिल्लो सोलुखोला जलविद्युत आयोजना (१८ मे.वा.) वेनी र तामाखानी गा.वि.स. (वेनी हाईड्रोपावर प्रोजेक्ट प्रा.ली.)	१.१२३	०.८५०	१८५	२०७४।०७।०६				३० वर्षका लागि
९	लिख खोला ए जलविद्युत आयोजना (५१ मे.वा.) नुम्बुर हिमालय हाईड्रोपावर प्रा.ली.)	१.५९९			२०७४।०१।२१				३० वर्षका लागि

(१४) उदयपुर

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रूख सख्या	नेपाल सरकार (मं. प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज बापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	शाही नेपाली जंगी अड्डा, उदयपुर त्रियुगा न.पा.	७१.१०			२०६१।१२।१०				
२	नदाहा -कोशीपुर चतरा -रुपनगर सडक आयोजना स्तरोन्नती गर्न	५२.७७		५८१	२०७३।०५।२९		रकम उपलब्ध गराएको	नगराएको	
३	नदाहा -कोशीपुर चतरा -रुपनगर सडक आयोजना स्तरोन्नती गर्न (सुनसरी र उदयपुर)	३६.४८		१३९८	२०७३।११।०३				
४	धरान चतरा गाईघाट कटारी सिन्धुली हेटौडा सडक	१४७.७		४६००	२०७४।०१।२१				
५	हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. प्रशासन लाईन आयोजना	०.३८१	२३.११९	३६५१	२०७३।०१।०७				२५ वर्षका लागि
६	सोलु कोरीडोर १३२ के.भी. प्रशासन लाईन		७५.२३	७८९८	२०७४।०९।१३				२३ वर्षका लागि

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रूख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
७	सगरमाथा लोकमार्ग (गाईघाट दिक्तेल सडक आयोजना), को सडक स्तरोन्नती गर्नका लागि खात्री र साउने गा.वि.स.	स्थायी प्रयोजन	४.६५	३५७	२०७४।०८।०८				
८	धरान-चतरा-गाईघाट-सिन्धुली-हेटौडा सडक स्तरोन्नतीको कार्य गर्न	स्थायी प्रयोजन	१४७.७७	४६००	२०७४।०१।२१				

ख) प्रदेश नं. २ अन्तरगतका योजनाहरू

(१) सर्लाही

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	मेची-महाकाली विद्युतीय रेलमार्ग निर्माण (सर्लाही र महोत्तरी)	५०.८		११,१२३	२०७३।१२।०३				
२	जनज्योती उच्च मा.वि. लालबन्दी	१३.६०			२०५६।०४।०३				
३	ग्रामिण आवास तथा वस्ती विकास कम्पनी लि. सुखेपोखरी	१०८.८०			२०४९।०७।२७				
४	बाढी पिडित क्षेत्रमा घरवार विहिन परिवारलाई घर निर्माण गर्न (सुखेपोखरी र चिताउने)	५४.४०			२०५०।१०।२५				
५	सागरनाथ वन विकास परियोजना	२००			२०५२।०३।२५				

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
६	नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. विद्युत प्रसारण लाईन	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन	६७.५६१		३६९५८	२०७४।०१।०७		२५ वर्षका लागि

(२) धनुषा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	कुष्ठरोग अस्पताल निर्माण, बेगाडावर	६.८०			२०४७।०८।२८				
२	हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. विद्युत प्रसारण लाईन आयोजना	३१.७९		१२२१८	२०७३।०६।०६				
३	शाही नेपाली सेना भिमान अटिलरी तालिम शिक्कालय	१५३			२०५९।०२।२०				

(३) सप्तरी

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.मी. विद्युत प्रसारण लाईन आयोजना	स्थायी प्रयोजन	३२.३१		२०७३।०६।०६				

(४) सिराहा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.मी. विद्युत प्रसारण लाईन आयोजना	स्थायी प्रयोजन	६.५२		२०७३।०६।०६				

(५) महोत्तरी

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	नेपाल विद्युत प्राधिकरणलाई हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. विद्युत प्रसारण लाईन	स्थायी प्रयोजन	७९.३२७	३६९५८	२०७४।०१।०७				२५ वर्षका लागि
२	रेल विभागलाई मेची-महाकाली विद्युतिय रेलमार्ग आयोजना संचालन गर्न (महोत्तरी र सर्लाही)	स्थायी प्रयोजन	५०.८०	१११२३	२०७३।२।०३				

(६) रौतहट

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. प्रसारण लाईन आयोजना (बारा, रौतहट, उदयपुर र सुनसरी)	स्थायी प्रयोजन	११५.८९		२०७३।०१।०७				

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
२	बागमती नि.मा.वि.पौराहलाई विद्यालय भवन निर्माण	३.६			२०५२/०२/०७				
३	जलवायु विज्ञान विभाग, जल स्थिति संचार केन्द्र निर्माण, पौराही	०.१७०			२०५०/०९/१०				
४	कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालय भवन निर्माण	७.२०			२०५३/०५/०६				
५	घरेलु तथा साना उद्योगको कार्यालय भवन निर्माण	०.१४०			२०५१/०९/२३				
६	सन्तपुर रुपौराही	१४०.८०			२०५०/१०/२५				
७	नेपाल विद्युत प्राधिकरण ३३ के.भी. प्रशारण लाईन	२.०२			२०६५/१०/१५				
८	बागमती सिंचाई आयोजनाको Escape Channel of Silt Ejector निर्माणका लागि, चन्द्रपुर, ९	१.५०		२७८	२०७४/०१/२१				

(७) बारा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	२.०२			२०६५/१०/०२				
२	हेटौडा विरगंज सडक सुधार आयोजना, अमलेखगंज	१०.९३६			२०५०/०१/१३				
३	नेपाल रोजिन एण्ड टर्पेन्टाईन लि. को कारखाना स्थापना	३.४०			२०५२/०२/१५				
४	हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना, प्रथम खण्ड	६०.९२			२०७३/०१/०७				२५ वर्ष सम्मका लागि
१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	२.०२			२०६५/१०/०२				
२	हेटौडा विरगंज सडक सुधार आयोजना, अमलेखगंज	१०.९३६			२०५०/०१/१३				
३	नेपाल रोजिन एण्ड टर्पेन्टाईन लि. को कारखाना स्थापना	३.४०			२०५२/०२/१५				
४	हेटौडा-ढल्केवर-दुहवी ४०० के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना, प्रथम खण्ड	६०.९२			२०७३/०१/०७				२५ वर्ष सम्मका लागि

ग) प्रदेश नं. ३ अन्तरगतका योजनाहरु

(१) भक्तपुर

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	डोलेश्वर-आशापुर १-परमहंस आश्रम सडक योजनाको स्तरोन्नति कार्य गर्न, सूर्यविनायक न.पा. ०८	०.५०		७२	२०७४/०५/१९				
१	डोलेश्वर-आशापुर १-परमहंस आश्रम सडक योजनाको स्तरोन्नति कार्य गर्न, सूर्यविनायक न.पा. ०८	०.५०		७२	२०७४/०५/१९				
१	डोलेश्वर-आशापुर १-परमहंस आश्रम सडक योजनाको स्तरोन्नति कार्य गर्न, सूर्यविनायक न.पा. ०८	०.५०		७२	२०७४/०५/१९				

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	डोलेश्वर-आशापुरी-परमहंस आश्रम सडक योजनाको स्तरोन्नति कार्य गर्न, सूर्यविनायक न.पा. ०८	स्थायी प्रयोजन	०.५०	७२	२०७४/०५/१९				

(२) चितवन

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	वाल्मीकी आश्रम भोलुङ्गे पूल निर्माण			१५	२०७१/११/२०				
२	ईलाका प्रहरी कार्यालय, भण्डारा	०.२			२०७१/१०/२०				
३	ट्राफीक प्रहरी कार्यालय, नारायणघाट	०.०३१			२०७१/१०/२०				
४	अस्थायी प्रहरी चौकी रामनगर	०.१२९२			२०७१/१०/२०				

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
५	अस्थायी प्रहरी चौकी, गोन्द्राङ	०.०७			२०५१।१०।२०				
६	कलेज अफ मेडिकल साइन्स	२८			२०५०।११।१६				
७	जिल्ला खोनेपानी कार्यालय	०.५४			२०५६।०२।११				
८	सत्य साई ट्रस्ट देवघाट	३.४०			२०५७।०८।१५				
९	भरतपुर न.पा. ल्याण्डफिल साईड निर्माण	९.९			२०६८।०९।२८				
१०	शक्तिखोर दारेचोक सडक आयोजना	२.१२			२०६९।०२।३२				
११	सुकुम्वासी समस्या समाधान आयोग	५.४४			२०५१।०४।०३				
१२	वृक्षसुधार कार्यक्रम जुरपाने तिलकाने	१८			२०५३।०५।१०				
१३	हेटौडा-वर्दघाट २२० के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना	१०.२०			२०६८।१०।१२				
१४	मस्यौडदी-काठमाण्डौ २२० के.भी. प्रशारण आयोजना निर्माण गर्न	२०.९२८			२०७४।०६।२३				

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१५	Atmospheric Observation Station स्थापनका लागि, दारेचोक गा.वि.स. वडा नं. ६	स्थायी प्रयोजन	३३८.१० रोपनी	८	२०७४।०२।०४				

(३) धादिङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	अपरमैलुङ ए जलविद्युत आयोजना (इनर्जी ईन्जीनियरिङ प्रा.ली.) रसुवा र धादिङ	स्थायी प्रयोजन	४.४२		२०६९।०६।११				
२	नेपाली सेनाको देवीदत्त राणाका लागि वेनीघाट गा.वि.स. वडा नं. ३		६.२२		२०७३।११।१७				

अन्य प्रयोजनमा दिइएको जग्गाको अनुगमन प्रतिवेदन

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
३	मर्स्याडदी-काठमाण्डौ २२० के.भी. प्रशारण आयोजना निर्माण गर्न	७९.२४५			२०७४।०६।२३				
४	काशीटार-खुमटार सिंचाई आयोजनाको नहर निर्माण गर्न, खरी गा.वि.स. ५ र ६	२.२०		९६६	२०७४।०९।२९				

(४) दोलखा

सि. नं.	आयोजनाको नाम	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हटाईने रुखविरवाको संख्या	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	कैफियत
१	खिम्ती जलविद्युत आयोजना	०.५		२०५०।०३।२९	
२	खिम्ती जलविद्युत आयोजना	२०.९६		२०५०।१२।२२	
३	माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत आयोजना (प्रवेश मार्ग समेत)	३२.३५		२०६४।०६।२९	
४	हिमाल हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.ली.	०.०८		२०६५।१२।०५	
५	सिपिडखोला जलविद्युत आयोजना	३.७२		२०६६।०७।०८	
६	माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत आयोजना	३.३९		२०६६।१२।२७	

सि. नं.	आयोजनाको नाम	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हटाईने रुखविरुवाको संख्या	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	कैफियत
७	चर्गावती खोला जलविद्युत आयोजना (नेपाल हाईड्रो डेभलपमेन्ट प्रा.ली.)	२.५८		२०६८/०७/२९	रोयल्टी तिरेको तर जग्गा सट्टा भर्ना नभएको
८	तल्लो खारेखोला वे निर्माण (जलविद्युत आयोजना ट्रान्समिसन लाईन)	०.०५		२०६९/०३/०१	
९	हिमाल पावर लिमिटेड खिम्ती १	३२.१८		२०५३/०२/२७	
१०	सिङ्गती लामोसाँघु करिडोर १३२ के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना	१०.४७		२०६८/०९/१२	
११	सिङ्गती हाईड्रो ईनर्जी प्रा.ली. (सिङ्गतीखोला जलविद्युत आयोजना)	७.९७		२०७३/०३/०२	रोयल्टी बुझाएको र ४५५० वर्ग मीटर जग्गा सट्टाभर्ना दिएको
१२	गोगर खिम्ती २२० के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना (माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत आयोजना)	४२.६५ मध्ये २०.०३ हेक्टर गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्रमा परेको		२०७२/१२/०१	रोयल्टी तिरेको
१३	चलचित्र विकास बोर्ड (चलचित्र नगरी निर्माण), लाकुरीडाँडा गा.वि.स. द र ९	७६.२५	१०४	२०७३/११/२५	
१४	नेपाल पत्रकार महासंघ दोलखा शाखा	०.०२		२०७०/१२/१३	जग्गा सट्टाभर्ना दिएको

सि. नं.	आयोजनाको नाम	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हटाईने रुखविरुवाको संख्या	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	कैफियत
१५	युनिभर्सल पावर कम्पनी लि. (तल्लो खारेखोला जलविद्युत आयोजना)	४.३		२०७३।०६।०६	३०,७१० वर्ग मीटर जग्गा सट्टाभर्ना दिएको
१६	(नयाँपुल-पवटी डाँडाखर्क सडक आयोजना) जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय/जिल्ला प्राविधिक कार्यालय ग्रामिण पुनर्निर्माण पुनर्स्थापना आयोजना चरिकोट	१३.०६	१३१	२०७३।०१।२०	वृक्षारोपण कार्य सम्पन्न नगरेको
१७	गज्याङ-खिम्ती १३२ के.भी. प्रशरण लाईन	४.४४९		२०७४।०७।२७	सम्झौताको शर्त पालनाको लागि सम्बन्धीत आयोजनालाई लेखि पठाएको

(५) गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गतका योजनाहरू:

सि.नं.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	कैफियत
१	खानीखोला १ जलविद्युत आयोजना, (४० मे.वा.), (गिनलाईफ ईनर्जी प्रा.ली.)	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गत दोलखा जिल्ला	५ (स्थायी ३.७५ र अस्थायी १.२५), २७३ वटा रुखविरुवा	२०७३।१२।२९	जग्गा सट्टाभर्ना स्वरूप जग्गा दर्ता गर्ने प्रावधान गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्रमा नरहेको

सि.नं.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	कैफियत
२	तल्लो खारे खोला साना जलविद्युत आयोजना (११ मे.वा.) (यूनिभर्सल पावर कम्पनी प्रा.ली.)	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गत दोलखा जिल्ला	४.३०, २३८ वटा रुखविरुवा	२०७३।०६।०६	३२ वर्ष सम्मका लागि
३	सुरीखोला जलविद्युत आयोजना (७ मे.वा.) सुरीखोला हाईड्रोपावर प्रा.ली.	गौरीशंकर सं.क्षेत्र दोलखा जिल्ला	७.७ (स्थायी ५.५ र अस्थायी २.२), १६९ रुखविरुवा	२०७३।१२।२९	
४	माथिल्लो नेशामखोला जलविद्युत आयोजना	सिन्धुपाल्चोक (लाङटाङ रा.नि. र गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र)	४.०५ (लाङटाङ-०.२ र गौरीशंकर-३.८५), ४१७० वटा रुखविरुवाहरु हटाउनु पर्ने	२०७४।०६।२३	
५	गज्याङ-खिम्ती १३२ के.भी. प्रसारण लाईन	रामेछाप, दोलखा र गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र-२.९८, दोलखा-४.४४ र रामेछाप-४.४५ गरी जम्मा १२.४२, ३२३६ वटा रुखविरुवाहरु हटाउन	२०७४।०७।२७	२३ वर्ष सम्मका लागि
६	मध्यभोटेकोशी जलविद्युत आयोजना १०२ मे.वा.	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र, सिन्धुपाल्चोक	४.५८, २१५ वटा रुखविरुवा	२०७४।०७।२७	

सि.नं.	आयोजनाको नाम	जिल्ला	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	नेपाल सरकार मं.प.को निर्णय मिति	कैफियत
७	लिखु १ जलविद्युत आयोजना ७७ (मे.वा.) (पान हिमालय ईनर्जी प्रा.ली.)	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र, रामेछाप र सोलुखुम्बू	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र, रामेछाप १७.६५ र सोलुखुम्बू जिल्लाको १०.६८ गरी जम्मा २८.३४३ र ६४५२ वटा रुखविरुवा	२०७४/०१/२१	बढीमा ३० वर्षका लागि
८	चाक्रेखोला जलविद्युत आयोजना (२.८३ मे.वा.) (गर्ज्याङ उपत्यका हाईड्रोपावर प्रा.ली.)	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र अन्तरगत रामेछाप जिल्ला	१.४३८,	२०७२/०१/१७	३४ वर्षका लागि
९	उपल्लो खिम्ती जलविद्युत आयोजना (१२ मे.वा.)	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र अन्तरगत रामेछाप जिल्ला	१.६९० र ७०१ वटा रुखविरुवा	२०७३/०१/०७	
१०	माथिल्लो तामाकोशी २२० के.भी. विद्युत प्रसारण लाईन	दोलखा जिल्ला र गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र	दोलखा जिल्ला- २२.३८ र गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्र २०.२७ गरी जम्मा ४२.६५ हेक्टर र ४३४१ वटा रुखविरुवा	२०७२/१२/०१	वृक्षारोपण गर्न जिल्ला वन कार्यालयसँग सम्झौता गरिसकेको र करिव ४० हेक्टर जति जग्गा सट्टाभर्ना दिने प्रक्रियामा रहेको ।

(६) काठमाण्डौ

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रूख संख्या	नेपाल सरकार म.प. निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वाफत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	हिमालयन हाईट रिसोर्ट, सतिदेवी वडा नं. ९ हात्तिवन	१.५३			२०४२/०४/२८				
२	चम्पादेवी ईको फ्रेण्डली कम्पनी प्रा.ली.	२२			२०६१/११/२७				
३	काठमाण्डौ फन पार्क प्रा.ली., धानकोट	३६		१६०	२०६७/०१/१८				
४	यज्ञडोल शहिद पार्क निर्माण	२७.३७			२०६९/०१/०४				
५	बृहत शान्ती धाम नेपाल, काभ्रेस्थली ०९	०.४७			२०७१/०८/२५				
६	शुवर्ण शमसेर स्मृति क्रिकेट स्टेडियम निर्माणका लागि	४.७५		१९	२०७१/०१/२२				४० वर्षका लागि
७	गणेशमानसिंह मार्ग (धानकोट चित्लाङ सडक योजनाको स्तरोन्नती गर्न)	२.९९५		१८९	२०७३/०७/११				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार मं.प. निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वाफत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
८	खानेपानी ढाँचवाँध निर्माण, शिवपुरी नगराजुन रा.नि. क्षेत्र	१२.५२		२७९४	२०७३।०९।२७				
९	मेलम्ची खानेपानी आयोजनाको सुरुङ मार्गमा भेन्टीलेसन साफ्ट निर्माण	०.०६		६५	२०७३।०६।१३				
१०	चाल्नाखेत प्राथमिक विद्यालय	०.१६९			२०४८।१२।१७				
११	काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लि. यज्ञडोल सा.व. राष्ट्रिय शहिद तथा शान्ति पार्क निर्माण क्षेत्र	०.५३७३			२०७०।०८।१७				
१२	नेपाल विपस्यना केन्द्र	०.०७८			२०६०।१२।०९				
१३	नेपाल वाईलडलाईफ डेभलपमेन्ट कं.लि.	११.५७			२०५७।०३।०८				
१४	मस्यौडिदी-काठमाण्डौ २२० के.भी. प्रशरण आयोजना निर्माण गर्न	१.७०			२०७४।०६।२३				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार मं.प. निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वाफत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१५	सिमपानी-पछेरापानी खानेपानी योजना, शिवपुरी नागार्जुन रा.नि. अन्तरगत	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन		२०७४।०१।०७				
		०.०३९							

(७) काभ्रेपलाञ्चोक

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वाफत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	धुलीखेल नगरपालीका, काभ्रे	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन		२०५६।१०।०५				
२	खोपासी तालढुंगा सडक आयोजना	१०.१८			२०६९।०८।०८				
३	नेपाल दुर संचार संस्थान	०.०३८			२०५१।०६।१५				
४	नेपाली सेनाको व्यापक निर्माण	२०६.०२४			२०५८।०६।२२				
५	काठमाण्डौ विश्वविद्यालय	१३.१३९			२०५४।११।१४				
६	काठमाण्डौ विश्वविद्यालय	१४.१२४			२०५६।०५।२२				

अन्य प्रयोजनमा दिइएको जग्गाको अनुगमन प्रतिवेदन

(८) ललितपुर

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	नेपाल ग्लाईडिङ	३.२			२०४९/०४/२९				
२	होटल माउण्टेन मोनास्ट्रि (ललितपुर र भक्तपुर)	३७			२०५३/०९/१९				
३	खानीखोला जलविद्युत आयोजना (खानीखोला हाईड्रोपावर कं.लि.)	०.६९४८			२०७०/०९/१८				
४	तुगुन-ठोस्ने खोला जलविद्युत आयोजना	२.८८७९			२०७०/०९/१८				
५	युनाईटेड सिमेन्ट्स प्रा.ली. लाई चुनढुंगा उत्खनन् कार्य गर्न, लेले, ४	०.७			२०७४/०२/०४				१० वर्षका लागि

(९) मकवानपुर

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (म.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	नेपाली जंगी अड्डा सैनीक सामाग्रि उत्पादन लि.लाई बहुउद्देश्यीय प्लाष्टीक	११७			२०५७/०९/०३				
२	चिकित्सा गुठी हेटौडा, अस्पताल निर्माणार्थ	०७			०५४/०१/२३				
३	सामुदायिक खानेपानी तथा वातावरण संरक्षण समितिलाई गणेशमान वृद्धाश्रम निर्माण गर्न	०.५२			०५७/०१/१५				
४	शिवम् सिमेन्ट प्रा.लि.लाई चुनढुंगा उत्खनन् गर्न सुकौरा गा.वि.स. ४ र ६ तथा ठीगन गा.वि.स. ९	१०.२६		३३	०७/०७/२७			१५ वर्षका लागि	
५	गणेशमानसिंह मार्ग (थानकोट चित्लाड सडक योजनाको स्तरोन्नती गर्न)	०.०९६			२०७३/०७/११				१० वर्षका लागि

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
६	एनसेल प्रा.ली.लाई BTS टावर स्थापना	०.१६			२०७३।०७।०८				
७	तारा चन्द्र केडीयालाई चुनढुंगा उत्खनन् आयोजना संचालन गर्नका लागि, कालिकाटार गा.वि.स. ४	४.९९		१५४५	२०७३।०९।२७			१० वर्ष सम्मका लीग	
८	पर्यटन विभाग (कार्यालय स्थापना), दामन	०.३७			२०४९।११।०४				
९	पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, एभरेष्ट पानोरमा रिसोर्टलाई हेली प्याड निर्माण गर्न	०.७०			२०५४।०४।२८				
१०	सांसद सम्पर्क कार्यालय मकवानपुर ३ लाई आर्किड रिजर्भ पार्क निर्माण गर्न	५०			२०५४।०९।१०				
११	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कुलेखानि तेस्रो जलविद्युत आयोजना	२.७०४			२०६५।०६।०५				

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१२	नेपाल विद्युत प्राधिकरण कुलेखानि तेस्रो जलविद्युत आयोजना	१.५६			२०६७।१०।०३				
१३	शिवम् सिमेन्ट प्रा.ली.	१.५			२०६८।०१।०९				
१४	हेटौडा वर्दघाट २२० के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना (मकवानपुर र चितवन)	१८७.५			२०६८।१०।१७				
१५	कमाने लक्ष्मीपुर १३२ के.भी.	१.४			२०६९।१०।१८				
१६	वागमति साना जलविद्युत आयोजना (२० मे.वा.), ईपा पञ्चकन्या गा.वि.स. ९ (माण्डु हाईड्रोपावर लिमिटेड)	४.९४		८१	२०७२।०६।०१			३३ वर्ष सम्मका लागि	
१७	वागमति साना जलविद्युत आयोजना (२० मे.वा.) को ६६ के.भी. प्रशारण लाईनको राईट अफ निर्माण गर्न भिमफेदी गाउँपालिका ५, ९ (माण्डु हाईड्रोपावर लिमिटेड)	०.१०५	१२.४५०	२४१	२०७४।१०।११			२३ वर्ष सम्मका लागि	

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१८	शिवम् सिमेन्ट लि.लाई चुनढुंगा उत्खनन् संचालन गर्न, मकवानपुरगढी न.पा. ८	२९.१४		६११	२०७४।१०।१५			९ वर्ष सम्मका लागि	
१९	शालीमार सिमेन्ट प्रा.लि.लाई चुनढुंगा उत्खनन् कार्य संचालन गर्न, भीमफेदी गा.पा. २	३.५७		६८	२०७४।०९।२८			१५ वर्ष सम्मका लागि	
२०	काठमाण्डौ तराई/मधेश हुतमार्ग आयोजनाको काठमाण्डौ-निजगढ खण्डको राईट अफ वे निर्माण गर्न (काठमाण्डौ, ललीतपुर, मकवानपुर र बारा)	२८०		१,५१,७८५	२०७४।०८।०८				
२१	धरान-चतरा-गाईघाट-सिन्धुली-हेटौडा सडक खण्डको पश्चिमखण्डको स्तरोन्नतीको कार्य गर्न	३३.७५			२०७३।१२।२९				

(१०) नुवाकोट

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (म.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	नेपाल टेलीभिजनलाई टावर निर्माण गर्न	०.१५६			०५.६।०२।१७				
२	नेपाली सेनाको व्यारेक निर्माण गर्न	१३६.७६			२०५८।०६।२२				
३	जनश्वस्थ्य शाखा कार्यालयलाई भवन निर्माण गर्न, ककनी	०.१००			२०५१।१०।२३				
४	तल्लो तादी खोला जलविद्युत आयोजना (४.९९३ मे.वा.) थप्रेक गा.वि.स. ४ (बुद्धभुमी नेपाल हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.ली.)	१.२५	०.४८	८९	२०७३।११।१०				३० वर्षको लागि
५	माथिल्लो त्रिशुली ३ ए २२० के.भी. प्रशरण लाईन (नुवाकोट, धादिङ र काठमाण्डौ)	५३.३४			२०७१।०१।२५				
६	सलाखु खोला जलविद्युत आयोजना (२.५ मे.वा.), (काउले, फिकुरी र मनकामना)	२.०३८		५३२	२०७१।०२।२९				३४ वर्षसम्मका लागि

(११) रामेछाप

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	लिखु ४ जलविद्युत आयोजना (ओखलढुंगा र रामेछाप जिल्ला), गिन भेन्चर्स प्रा.ली	३.५४३		१९५	२०७४।०५।२६				३० वर्षसम्मका लागि
२	सानो मिल्लीखोला जलविद्युत आयोजना (३ मे.वा.), फुलासी गा.वि.स. ३ र ७ (सानो मिल्ली खोला हाईड्रोपावर लि.)	१.७०		३५३	२०७३।११।०३				३३ वर्षसम्मका लागि
३	रामेछाप-मन्थली सडकखण्ड स्तरोन्नती गर्ने, रामेछाप गा.वि.स. ३	१.३१		५७४	२०७२।०४।०१				
४	लिखु २ जलविद्युत आयोजना (५५ मे.वा.)	०.०४८	४.३३	२६१७	२०७४।०१।२१				

(१२) रसुवा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (म.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराइएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	धैवडकोट खोनपानी आयोजना (जिल्ला खानेपानी कार्यालय)	०.३३०			०५/१०/२१४			३० वर्षसम्मका लागि
२	सुब्बा वन्दरगाह-वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय (लाइटाइड राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र)	५			०७/१०/२१९			३३ वर्षसम्मका लागि
३	ठूलो भाखु-ब्रावल-ठूलो स्यापु कृषि सडक (लाइटाइड राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र)	०.२			२०७०/०८/१७			
४	माथिल्लो त्रिशुली ए जलविद्युत आयोजना (नेपाल वाटर एण्ड ईनर्जी डेभलपमेन्ट कम्पनी लि.) रसुवा जिल्लाका सा.व.हरु र लाइटाइड राष्ट्रिय निकुञ्ज को मध्यवर्ति क्षेत्रको जम्मा ७९.२७	७९.२७			२०७०/०४/२४			
५	लाइटाइड राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र	२.००			२०७०/०८/१७			

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
६	लाइटाइड खोला जलविद्युत आयोजना १० मे.वा. प्रवर्धक मल्टी ईनर्जी कम्पनी प्रा.ली.	४.७५	१.७१	१६७	२०७३/०२/२६			
७	सान्जेन (४२.५ मे.वा.) र सान्जेन माथिल्लो (१४.८) जलविद्युत आयोजना	३०.००			२०६९/०२/२३			
८	मैलुङखोला जलविद्युत आयोजनाको ६६ के.भी. प्रशारण लाईन	०.७३२			०७/०५/२८			
९	रसुवागढी जलविद्युत आयोजना (रसुवागढी हाईड्रोपावर कं.लि.)	२२.२९			२०७०/०८/१७			
१०	सान्जेनखोला जलविद्युत आयोजना (७८ मे.वा.), पार्वतीकुण्ड गाउँपालिका ५, (सालासुङ्गी पावर लि.)	१५.७०	१२.१५	१९७९	२०७४/१०/१०			
११	रसुवागढी १३२ के.भी. प्रशारण लाईनको राईट अफ वे निर्माणका लागि, थुमन र चिलिमे गा.वि.स.	१०.९२४०		१२९	२०७४/०८/०८			

(१३) सिन्धुली

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	सिन्धुली बजार खुर्कोट सडक खण्डको ढुंगे भञ्ज्याङ	०.६४			२०७०/०६/२४			३० वर्षसम्मका लागि
२	एनसेल प्रा.ली.लाई BTS टावर स्थापना गर्न	०.०३९			२०७३/०७/०८			३३ वर्षसम्मका लागि
३	ग्रामिण विद्युतीकरण तथा वितरण सुदृढीकरण नेपाल विद्युत प्राधिकरण	०.८५			२०५९/०३/०२			
४	नेपाल विद्युत प्राधिकरण (दोलखा, रामेछाप, महोत्तरी, र धनुषा)	१२५.१३			२०६६/०१/०३			
५	पिपलमाडी-कमैया जिल्ला सडक (सिन्धुली र सर्लाही)	३.५			२०६८/०८/१५			
६	नेपाली सेनाको व्यारेका निर्माण	८६.७८			०५/०६/२२			
७	सिन्धुली क्याम्पस सिन्धुली	२.६२			०५/०१/२१			
८	बनेपा-सिन्धुली-वर्दिवास सडक आयोजना	०.६४			२०७०/०६/२४			

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराइएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
९	धरान-चतरा-गाईघाट-सिन्धुली-हेटौडा सडक स्तरोन्तीको कार्य गर्न	स्थायी प्रयोजन	४०.७२	४५३३	२०७४।०१।२१			
१०	धरान-चतरा-गाईघाट-सिन्धुली-हेटौडा सडक खण्डको पश्चिमखण्डको स्तरोन्तीको कार्य गर्न		८३.०२५	४३०४	२०७३।१२।२९			

(१४) सिन्धुपाल्चोक

सि. नं.	जिल्ला	वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराएको संस्थाको नाम, ठेगाना	शुरुवातमा नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हाल प्रयोग भईरहेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	नेपाल सरकारको (मं.प.) को निर्णय मिति	हालको उपलब्धी	कैफियत
१	सिन्धुपाल्चोक	भोटेकोशी पावर कम्पनी प्रा.ली.को माथिल्लो भोटेकोशी विद्युत आयोजना, भिर्पु, सिन्धुपाल्चोक	१६.७८	८.१६	२०५३।१।०३	अस्थायी प्रयोजनका लागि उपलब्ध गराएको जग्गा फिर्ता भैसकेकोले क्षेत्रफल घटेको, आ.व. २०७३/७४ सम्मको रोयल्टी दाखिला भएको	

सि. नं.	जिल्ला	वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराएको संस्थाको नाम, ठेगाना	शुरुवातमा नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हाल प्रयोग भईरहेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	नेपाल सरकारको (मं.प.) को निर्णय मिति	हालको उपलब्धी	कैफियत
२	सिन्धुपाल्चोक	इन्द्रावती तेस्रो जलविद्युत आयोजनाको लागि (नेसनल हाईड्रोपावर क.ली.)	१.२६	१.२६	२०५६।०५।२२		
३	सिन्धुपाल्चोक	सुनकोशी साना जलविद्युत आयोजना संचालन गर्न सानीमा हाईड्रोपावर क.ली.	५.४५	५.४५	२०६०।०४।२२	आ.व. ०७३/७४ सम्मको रोयल्टी दाखिला भएको	
४	सिन्धुपाल्चोक	नेसनल हाईड्रोपावर कम्पनी इन्द्रावती तेश्रो	४.५५	४.५५	२०५८।११।०३		
५	सिन्धुपाल्चोक	सुनकोशी हाईड्रोपावर ज्यामिरे ६	१.३५	१.३५	२०६५।०७।२०		
६	सिन्धुपाल्चोक	नेपाल दुरसंचार संस्थान	०.१८	०.१८	२०५१।१०।२३		
७	सिन्धुपाल्चोक	सुनकोशी हाईड्रो पावर क.ली. तल्लो इन्द्रावती जल विद्युत आयोजना	१.३५	१.३५	२०६५।०७।२०		

सि. नं.	जिल्ला	वन क्षेत्रको जग्गा उपलब्ध गराएको संस्थाको नाम, ठेगाना	शुरुवातमा नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	हाल प्रयोग भईरहेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	नेपाल सरकारको (सं.प.) को निर्णय मिति	हालको उपलब्धी	कैफियत
८	सिन्धुपाल्चोक	तल्लो चाकुखोला साना जलविद्युत आयोजना (लफिडवद्ध पावर नेपाल प्रा.ली.)	०.८८	०.८८	२०६८।०८।१५		
९	सिन्धुपाल्चोक	ग्रामिण सुधार समाज सुकुटे सि.पा. चौतारा	०.२६	०.२६	२०५१।०४।०४		
१०	सिन्धुपाल्चोक	मेलम्ची खानेपानी आयोजना	१९.५७	१९.५७	२०५९।०१।०६		
११	सिन्धुपाल्चोक	मध्यभोटेकोशी जलविद्युत आयोजना (१०२ मे.वा.) मध्य भोटेकोशी जलविद्युत कम्पनी लि.,	१.८०	(१२.८९) सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको जम्मा १०.११	२०७४।०७।२७	गौरीशंकर संरक्षण क्षेत्रमा ४.५८ हे.	९९ वटा स्खहरू हटाउनु पर्ने
१२	सिन्धुपाल्चोक	चौतारा लामोसाँघु ३३ के.भी.प्रशारण आयोजना, चौतारा ईर्बु	१.८७	१.८७	२०७४।०९।२८		५१८ वटा स्खहरू हटाउनु पर्ने
१३	सिन्धुपाल्चोक, दोलखा	सिंगादी लामोसाँघु कोरीडोर आयोजना (नेपाल विद्युत प्राधिकरण)	१७.३१	१७.३१	२०६८।०९।१२	आ.व. ०७३/७४ सम्मको रोयल्टी दाखिला भएको	

घ) प्रदेश नं. ४ अन्तरगतका योजनाहरू

(१) बागलुङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	महिला विकास कार्यालय	०.००५			०६४।०३।०७			
२	बागलुङ बहिरा संघ	०.२०३			०६४।१२।२०			
३	बागलुङ नगर खानेपानी आयोजना	०.२२९			०७०।०५।१०			
४	नेपाली सेना सूर्यदल गण (बिहु गा.वि.स.को शिवपुरी सा.व. र राष्ट्रिय वन)	५.०६			२०७०।०१।०४			

(२) गोरखा

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	दरौदी ए साना जलविद्युत आयोजनाको (३३ के.भी. प्रशारण लाईन निर्माण गर्न), कालिका पावर कंपनी लिमिटेड	०.००२	०.०९	६७	२०७३/०५/१६			२४ वर्ष सम्मका लागि
२	नेपाली सेनालाई वन क्षेत्रको जग्गा	६.२२			२०७३/११/१७			
३	तल्लो छोटखोला साना जलविद्युत आयोजना (९९७ कि.वा.), मान्जु गा.वि.स. ७ (पशुपति ईन्भारोन्मन्टल पावर कम्पनी प्रा.ली.)	०.३३			२०७४/१०/२६			३० वर्षको लागि
४	नेपाली सेनाको रणसिंह दल गणको लागि सैन्य तालिम प्रयोजनार्थ, शहिद लखन गाउँपालिका	५८.१२			२०७४/०७/०६			
५	मस्याङ्दी-काठमाण्डौ २२० के.भी. प्रशारण आयोजना निर्माण गर्न	२१.३६			२०७४/०६/२३			२५ वर्ष सम्मका लागि

(३) कास्की

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (म.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	मद्यूखोला जलविद्युत आयोजना (१० मे.वा.) अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र अन्तरगत	२.११			२०७१/०२/१२			
२	लुम्ले कृषि केन्द्र	४.७९२			२०४९/१०/०५			
३	मत्स्य विकास केन्द्र, पोखरा	०.४५६			२०५०/०२/१३			
४	अन्नपूर्ण केवलकार प्रा.ली. सराङकोट गा.वि.स.	१.०७		२२९	२०७१/२/०५			४० वर्षको लागि
५	सादीखोला जलविद्युत आयोजना (४ मे.वा.), अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र	३.६३		५६६	२०७२/०३/२१			२५ वर्षको लागि
६	माथिल्लो मादी जलविद्युत आयोजनाको १३२ के.भी. प्रशारण लाईन (मादी पावर प्रा.ली.)	०.२६२६५	११.१८७३५	९३९	२०७३/०१/३०			२४ वर्षका लागि

(४) लमजुङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	नेपाल दु.सं.सं. टेलिकम टावर आयोजना, उदीपुर	०.०३०			०४९११२।२०			
२	सुपरदोर्दी जलविद्युत आयोजना (४९.६ मे.वा.), ढोडेनी द र ९ (पिपुल्स हाईड्रो पावर कम्पनी लि.)	४.८३		१४५१२	२०७२।०६।०१			३३ वर्षको लागि
३	न्यादी जलविद्युत आयोजना, बाहुनडाँडा गा.वि.स., (न्यादी हाईड्रोपावर लिमिटेड)	३.९४		४९	२०७२।०९।२१			३३ वर्षको लागि
४	भुलभुले मध्यमस्याङ्दी १३२ के.भी. प्रशारण लाईन (नेपाल विद्युत प्राधिकरण)	०.०१३	१.४३२	१७३	०७३।०२।०७			२४वर्ष सम्मका लागि
५	छन्दीखोला जलविद्युत आयोजना (२ मे.वा.) फलेनी गा.वि.स. १ र २ (छयाङ्दी हाईड्रोपावर लि.)	०.२७			०७३।१।०९			२० वर्ष सम्मका लागि
६	तल्लो न्यादी जलविद्युत आयोजना, वेभेरियन हाईड्रोपावर नेपाल,	२.७०			०६३।०४।०१			

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
७	राष्ट्री जलविद्युत आयोजना, धेरु गा.वि.स. को हीमाली सा.व.	०.९३			०६९/०६/१८			
८	माथिल्लो मस्याङ्दी ए जलविद्युत आयोजना (अन्तर्पूर्ण संरक्षण क्षेत्रको ०.५७५, राष्ट्रिय वनको ६.०९)	६.६६५			०७०/०९/११			
९	तार्कुघाट-लेउरेनी (प्यारजुङ-भञ्ज्याङ) सडक उप-आयोजना	३.२२		५९३	२०७३/०३/१६			
१०	माथिल्लो दोर्दी ए जलविद्युत आयोजना निर्माण गर्न, ढोडेनी ७ र ८ (लिवर्टी इनर्जी कम्पनी लि.)	३.४७		२०	२०७४/०१/०७			३२ वर्ष सम्मका लागि
११	दोर्दीखोला जलविद्युत आयोजना (२७ मे.वा.) (हिमालयन पावर पार्टनर प्रा.ली.)	०.२६५		९२	२०७३/१२/२९			२९ वर्षका लागि

(५) मुस्ताङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	लेते प्राविधिक शिक्षालय, लेते	स्थायी प्रयोजन	१३		०४८।०४।०६			
२	थापाखोला जलविद्युत आयोजना (माउण्ट कैलास इनर्जी प्रा.ली.)	स्थायी प्रयोजन	०.९४५		२०६९।११।२८			

(६) स्याङ्दी

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	घलेम्दीखोला जलविद्युत आयोजना (४ मे.वा.) अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र अन्तरगत	स्थायी प्रयोजन	१.९	१५०	२०७१।११।१४			३४ वर्षको लागि
२	मिष्ट्रीखोला जलविद्युत आयोजना (४२ मे.वा.) (अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र नारच्याङ गा.वि.स. ३), प्रवर्धक रोबष्ट ईनर्जी लिमिटेड		८	१०७	२०७३।०५।२३			

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रूख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
३	घारखोला जलविद्युत आयोजना (द.३० मे.वा.) अन्तर्पूर्ण गाउँपालिका ५ र ६ (अन्तर्पूर्ण सं.क्षे. अन्तरगत) (प्रवर्धक: स्याग्दी हाईड्रोपावर लि.)	स्थायी प्रयोजन	३.४५	१.८०	२०७४।१०।१५			३० वर्ष सम्मका लागि
४	निलगिरी खोला जलविद्युत आयोजना (३८ मे.वा.) अन्तर्पूर्ण गाउँपालिका ४ (अन्तर्पूर्ण सं.क्षे. अन्तरगत) (प्रवर्धक: निलगिरी खोला हाईड्रोपावर कं. लि.)		१०.५०	२.००	२०७४।१०।१५			३० वर्ष सम्मका लागि

(७) नवलपरासी

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रूख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, अरुणखोला	स्थायी प्रयोजन	०.१७०		२०४९।०६।२९	-	-	-
२	नेपाल विद्युत प्राधिकरण शाखा कार्यालय नवलपरासीलाई		२.०		२०५४।१०।२३	-	-	-

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराइएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
३	हेटौडा वर्दघाट २२० के.भी. (चितवन, नवलपरासी)	१९३.१८			२०६९/०७/२३		६१ हे.	
४	तम्सरिया गा.वि.स. चोरमारा	०.७५			२०७१/०५/१९			
५	अग्यौली गा.वि.स. वडा नं. ९ डण्डा	२.२			२०७१/०५/१९			
६	तम्सरिया गा.वि.स. वडा नं. ४	०.४			२०७१/०२/२९		८-०-०-३ रोपनी	
७	सर्वोत्तम सिमेन्ट प्रा.ली., रामनगर गा.वि.स. ९	५.१३			२०७३/११/१७			वढीमा ४० वर्षका लागि
८	ग्रामिण आवास तथा वस्ती विकास कम्पनी लि., त्रिवेणी	४०.८			२०४९/०५/२७			
९	गा.वि.स.को कार्यालय तम्सराको लागि माग अनुसार स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माणको लागि	०.१५			२०५६/०५/२३	-	-	-
१०	कावासोती साना सहरी खानेपानी सरसफाई	०.९२			२०६३/०५/२६	-	-	-
११	सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोग नवलपरासी	१.१५			०५/२१/०३/१९	-	-	-

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१२	सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोग नवलपरास	१३.७०			०५.२०.४१.०१	-	-	-
१३	दरै जटिलाई जग्गा सट्टाभर्ना दिएको	१४.२८			०५.५१.०९.२३	-	-	-
१४	नेपाल टेलीभिजन	०.०२९			०४.९१.०६.२६	-	-	-
१५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय, लाई दगा प्रहरी गण स्थापना गर्न	१३.६०			०५.२०.०२.१९	-	-	-
१७	त्रिवेणीधाम वाल्मीकी आश्रम माथि नारायणी नदी माथी फोलडगो पूल निर्माण	१५ वटा रुखहरु हटाउन			२०.७१.११.२०			मध्यवर्ति क्षेत्रमा परेको
१८	नवजागरण बहुमुखि क्याम्पस, चोरमारा	०.७५			०७.१०.५१.१९	०.६८८	नभएको	
१९	नेपाल मध्यविन्दु सामुदायिक स्मृति अस्पताल	२.२			०७.१०.५१.१९			जग्गा दिन खोजेको तर समान भौगोलिक अवस्था नभएकोले मिति २०७३.७.२३ मा वन विभागसँग निर्देशन माग भएको
२०	गैडाकोट पिपलडाँडा सडक योजनाको लागि स्तरोन्नतिको लागि	१३.६१		८३३	०७.४१.०१.२१		रुख कटान भैरहेको	

(८) पर्वत

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	चण्डीका शशस्त्र प्रहरी गण	४.३१६			०५.८।०८।११			
२	कुस्मा तल्लो मादी १३२ क.मी. प्रशारण लाईन आयोजना निर्माण गर्न	०.४५१२	८.९७८८	४२२५	२०७३।०९।२१			२४ वर्ष सम्मका लागि
३	कालीगण्डकी कोरीडोर (२२० के.मी.) दाना-कुशमा प्रशारण लाइन म्याग्दी र पर्वत	२.५८६९	५६.०६३१	४२०८	२०७४।०९।१३			२४ वर्ष सम्मका लागि (म्याग्दी : ३१.४३ पर्वत: २७.२२

(९) तनहुँ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (म.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	बन्दीपुर माउण्टेन रिसोर्ट	०.९७			२०५४/१२/२०			
२	नेपाल विद्युत प्राधिकरण, मध्य मस्याङ्दी जलविद्युत आयोजना १३२ के.भी.आयोजना प्रशासन लाईन (तनहुँ, गोर्खा लमजुङ)	९.१५			०६५/०५/११			
३	मध्य मस्याङ्दी जलविद्युत आयोजना १३२ के.भी.आयोजना प्रशासन लाईन	१४.५८			२०७०/०७/१४			
४	वाखा अनुसन्धान केन्द्र, कृषि अनुसन्धान परिषद्	६५			२०५०/०६/१८			
५	नेपाल दूर संचार संस्थान टेलीकम टा.आ. आयोजना	०.०९०			०५/०१/०६			
६	बन्दीपुर केवलकार प्रा.ली. बन्दीपुर गा.वि.स. ४	१.२९		४५५	०७/१०/१२			३५ वर्षको लागि
७	तनहुँ जलविद्युत आयोजना (१२७ मे.वा.) तनहुँ हाईड्रोपावर लि.	४१७.२३		१,८१,५७१	२०७४/०५/२६			३० वर्षका लागि

ड) प्रदेश नं. ५ अन्तरगतका योजनाहरु

(१) अर्घाखाँची

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	डाईनेष्टि इन्डस्ट्रीज नेपाल प्रा.ली.	६८.३५			२०६२।०१।३०				
२	प्रगन्ता तथा वगडापथ सिचाई आयोजनाको मूलनहर निर्माण	३.३३		१५०	२०७२।०९।०३				
३	अर्घा भगवती विमानास्थल आयोजना निर्माण गर्न, सन्धीखर्क न.पा. १३	१०.५६		२४८६	२०७३।०२।०७				

(२) बाँके

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (म.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	सिक्टा सिँचाई आयोजना, सिध्दनिया शाखा नहर निर्माणको लागि	२१.९६		४९३२	२०७१/०८/१८			
२	सिक्टा सिँचाई आयोजना	१०६.०१			२०६५/०६/०४			
३	सिक्टा सिँचाई आयोजना	१३९.४८९			२०६८/०७/२३			
४	सिक्टा सिँचाई आयोजनाको पूर्वीमूल नहर निर्माणका लागि	१०५		१५६६५	२०७४/०९/१३			
५	नेपालगंज-बघौडा हुलाकी राजमार्ग आयोजना	१३.०२		२८०	२०७१/०७/१०			
६	कोहलपुर साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना निर्माण गर्न, बाक्रे राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्र अन्तरगत कोहलपुर न.पा. १ र २	१.३५४			२०७३/०६/१३			
७	सामुदायिक ग्रामिण विद्युतकरण आयोजनाको ११ के.भी. प्रशरण लाईन निर्माण गर्न, बाक्रे राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्र	१०.५६		१४६	२०७३/०२/१३			

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराइएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
८	हात्तिदोमार भोलङ्गे पुल आयोजना निर्माण गर्न, बाके राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ति क्षेत्र	२०० वर्ग मिटर		१६	२०७३/०१/२३			
९	सशस्त्र प्रहरी वल नौवस्ता बाके	२०४			२०५१/०१/१२			
१०	बाँके डुवान क्षेत्रको पिडित परिवारलाई वसोवास गर्न	२७.७०			२०५७/०७/१०			
११	मुक्त कमैया वसोवासको लागि गठित जग्गा दर्ता समिति	४८.२८			२०५८/०२/०१			
१२	कुसुम हापुरे, १३२ के.भी. विद्युत प्रशारण लाईन, बाके रा.नि. अन्तरगत २ दाङ जिल्ला अन्तरगत	३६.९२६			२०६१/०३/०१			
१३	जिल्ला अदालतको भवन निर्माण	०.२६			२०५८/०८/०५			
१४	खासकुस्मा भोलङ्गे पुल आयोजना	२.४५		११	२०७१/११/२०			

(३) बर्दिया

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (म.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	भरी बबई डाईभर्सन बहुउद्देशीय आयोजना निर्माण गर्न	२.५	१९.३	१७८३	२०७१/११/२०			२५ वर्षका लागि
२	बबई सिचाई आयोजनाको पश्चिम ढोढरी मूल नहर निर्माण गर्न , बनगाह, ढोढरी र सोनाश्री गा.वि.स.	४.५५		१३६१	२०७२/०८/१०			
३	कुसुम्वाघाट भोलङ्गे पूल निर्माण आयोजना, मधुपन न.पा.८	०.१३		७	२०७४/०७/०६			
४	मुक्त कमैया बसोवासका लागि गठित जग्गा दर्ता समिति	३६७.२०			२०५८/०२/०१			
५	राजापुर सिचाई आयोजनाको लागि	१.०२०			२०५४/१०/०२			
६	हुलाकी सडक, भुरीगाँउ	१.३			२०७०/०१/०५			
७	जिल्ला विकास समिति, दोडरी कोठीयाघाट	२.७२			२०५०/०८/०३			
८	जिल्ला खानेपानी कार्यालय, बर्दिया	०.३४			२०५६/०३/०१			
९	सुकुम्वासी समस्या समाधान आयोग	१४४.०८०			२०५१/१०/१०			

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१०	खासकुस्मा गा.वि.स. ४ गोठरीमा रहेको बाँके जिल्ला रफेना ४ फरेला वस्ती स्थानान्तरण	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन	२.६५	२०७०।१.२२०			

(४) दाङ

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	लमही-घोराही १३२ के.भी. प्रशारण लाईन आयोजना	१९.९४		१४९५	२०७१।१०।०२			२४ वर्षका लागि
२	जिल्ला विकास समिति	६७.७४			२०४५।०९।०८			
३	सर्वेश्वरी समूह, दाङ	४३.३५			२०४८।०५।२८			
४	लमही नगर विकास समिति, चौलाही	४०.८०			२०४८।११।०९			
५	जलवायु विज्ञान विभाग (जलस्थिती संचार केन्द्र), सतवरीया	०.०५०			२०४९।११।१३			

सि. नं.	आयोजनाको नाम, ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) को निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराईएको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
६	नेपाल आयल निगम लि. ईन्धन डिपो	२.७२			२०५६।०५।२२			
७	लमही नगर विकास समिति	३.८५			२०५८।०९।२५			
८	दाङ सिमेन्ट ईन्डस्ट्रिज प्रा.ली.	९९.३७५			२०६४।०२।०९			
९	विश्वकर्मा मिनरल्स	३२.२०			२०६९।०२।३२			
१०	मुक्त कमैया बसोवासका लागि गठित जग्गा दर्ता समिति	१८.७०			२०५८।०२।०१			
११	नेपाल दुरसंचार संस्थान	०.०५२			२०४८।०९।०२			
१२	नेपाल टेलीभिजन	०.२०			२०५४।०९।२०			
१३	नेपाली सेना १९ नं. वाहिनी, त्रिभुवन नगरपालिका	७.८०९			२०६८।१०।१४			
१४	शशास्त्र प्रहरी तालिम केन्द्र	१७.४०			२०५८।०८।११			
१५	राप्ती प्राविधिक शिक्षालय, मौरीघाट	१०.८१			२०४९।०१।११			

(५) गुल्मी

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	रिडी खोला आयोजना	०.५१५			२०६५।०१।२२				
२	रिडी हाईड्रोपावर डेभलपमेन्ट प्रा.लि.	१.८२४७			२०६५।०१।२२				
३	माथिल्लो हुग्दी जलविद्युत आयोजना (५ मे.वा.) (सरु जलविद्युत परियोजना प्रा.ली.)	०.४४		११८	२०७१।०९।०३				२५ वर्षका लागि

(६) प्युठान

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	शुभश्री अग्नी सिमेन्ट उद्योग प्रा.ली. लाई चुनढंगा आपूर्ति गर्न, फोर्जी गा.वि.स. १	स्थायी प्रयोजन	४.९१		१२५	२०७३१११२५		१५ वर्षका लागि
२	ओखकोट हेल्योष्ट		०.०५२			२०५७१२०६		

(७) पाल्पा

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने स्ख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	राजश्व बुझाएको नबुझाएको	कैफियत
१	रामपुर साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई आयोजना (राम्चे सामुदायिक वन रामपुर ४ किसान सा.व. रामपुर ५)	स्थायी प्रयोजन	०.२१९		२०७०११२१३				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	राजश्व बुझाएको नबुझाएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
२	सर्वोत्तम सिमेन्ट प्रा.ली., चुनढुंगा उत्खनन्, कचल गा.वि.स.वडा नं. २	४.८९६		३२३, रिडसिड सा.व.को	२०७१/०७/१०	४०-११-३-०	१.९	बुझाएको	२७ वर्षको लागि
३	सत्यवति खानी उत्खनन् प्रा.ली., कोलडाँडा गा.वि.स. वडा नं. ९ सिमली सा.व. क्षेत्र	४.९६		१५९२	२०७३/११/०३	प्रक्रियामा रहेको		बुझाएको	१५ वर्षका लागि
४	डोलोमाईट चुनढुंगा उद्योग प्रा.ली.	५			२०६६/०४/०८		६	बुझाएको	२० वर्षका लागि
५	सिद्धार्थ मिनरल्स प्रा.ली.	५			२०६९/०२/३२	५	६.१९	बुझाएको	२५ वर्षका लागि
६	कञ्चन क्वारीज प्रा.ली.	४.४			२०६९/०७/०२	प्रक्रियामा रहेका	७	बुझाएको	
७	लुम्बिनी केवलकार, दोभान ७	०.२			२०६१/१२/२४	-	-	-	
८	गौतमबुद्ध हाईड्रोपावर कम्पनी प्रा.ली.	१.६४			२०६१/१२/२७				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	राजश्व बुझाएको नबुझाएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
९	पाल्पा सिमेन्ट ईन्डस्ट्रीज पा.ली. लाई चुनढुंगा उत्खनन् योजना संचालन गर्न, गोठादी गा.वि.स. वडा नं. ९	४.७५		२००	२०७४।०।७।२७	-	-	बुझाएको	१० वर्षको लागि
१०	अल्फा सिमेन्टका लागि चुनढुंगा उत्खनन साविक दोभान ९,	४.९०		१२७९	२०७४।१।०।२६	-	-	-	१५ वर्षका लागि
११	औद्योगिक पहुँच मार्गको स्तरोन्नति गर्न वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग गर्न, पाल्पा सिमेन्ट ई. प्रा.ली.को खानी स्थल गोठादी सम्म जाने २७ कि.मि. लम्वाई रहेको पहुँच मार्ग			३६९१	२०७४।०९।२९	-	-	-	

(८) रुपन्देही

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	राजश्व वुझाएको नबुझाएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	महिला तथा बालबालिका कार्यालय स्थापना सिद्धार्थ न.पा. ७	०.०७९			२०७०/०७/२१	-	-	-	
२	प्राकृतिक चिकित्सालय निर्माणको लागि, पर्पे गा.वि.स. वडा नं. ६ र बुटवल न.पा. वडा नं. १४ को संगमस्थलमा रहेको बमाहा खोलाको किनार, बगर	४.५४		२	२०७०/१२/१३	जि.व.का. पाल्पाको नाममा ९५-१५-३-२ रोपनी	नगरेको		
३	भारतीय पेन्सन पेइड अफीस	०.७			२०७३/११/१७				जि.व.का. वाट पत्राचार भएको

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	राजश्व वुझाएको नबुझाएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
४	सिद्धार्थ वाल महिला अस्पताल निर्माण गर्न बुटवल न.पा. आम्दा	७.८			०५.३१.०९.२५	सवै जग्गा प्रयोग नभएको			पत्राचार गरेको
५	मानव ज्ञान नि.मा.वि.	०.३४			०५.८.१०.०९				
६	देवदह आदर्श बहुमुखि क्याम्पस निर्माण गर्न	०.१७			०६.८.०९.१२	केरवानी ७ मा ५ कट्टा जग्गा प्राप्त			
७	बुटवल न.पा.	३.२५			२०५.०.१०.६.०३				
८	चिल्लीया क्षेत्रमा धर्मशाला निर्माण गर्ने	१.००			२०५.१.१२.१३				
९	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय	०.०८०			०५.७.०७.२७				
१०	सुस्त मनस्थिती वाल विद्यामन्दीर	०.१४			०५.८.०८.०५				
११	जिल्ला खानेपानी कार्यालय	०.०७०			०५.८.०९.०६				
१२	जिल्ला अदालत बुटवल	०.१४०			०५.८.०८.०५				
१३	जिल्ला सरकारी वकील कार्यालय	०.०५०			०६.४.०५.११				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	राजश्व बुझाएको नबुझाएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१४	बुटवल न.पा. ९ मा ल्याण्डफिल साईड निर्माण गर्न	४.८४			०६८।०४।११	पात्या जिल्ला अन्तरगत जग्गा किनि सकेको		रु ५००० प्रति हे. राजश्व बुझाएको	काम शुरूवात नभएको
१५	सुकुम्बासी समस्या समाधान आयोग	२७४			०५१।११।०६				
१६	नेपाल विद्युत प्राधिकरण (ग्रामीण विद्युतीकरण तथा वितरण आयोजना)	०.५१			०६०।०७।२४			रु ७५० प्रति हे.का दरले राजश्व बुझाएको	४० वर्षका लागि
१७	बुटवल न.पा. बुटवल मण्डप	११.२५			२०६३।१२।०१			राजश्व बुझाएको	
१८	कोरीया नेपाल ईन्स्टीट्यूट अफ टेक्नोलोजी संचालनको लागि	६.३			०६५।०८।०४			रु १५०० प्रति हे.का दरले बुझाएको	
१९	घागो कारखाना संचालनका लागि बु.न.पा. १२ मा	१.४			२०४९।०६।०५				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	राजश्व वुझाएको नवुझाएको	कैफियत
२०	बुटवल मण्डपभित्र सभाहल निर्माण गर्न १२५ गोटा रुखहरु हटाउने	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन	१२५	२०७२/०३/०४				
२१	बुटवल खानेपानी उप-आयोजनाको रिजर्भयर दयाकी निर्माण गर्न (शिवनगर सा.व.का.)	०.५२७६		४१२०४१०५२६					

(९) रोल्पा

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	सोनापुर सिमेन्ट प्रा.ली., दुवीडाँडा गा.वि.स. ७ रोल्पा	स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन	१६३६	२०७१/०७/१०			१५ वर्ष सम्मका लागि

च) प्रदेश नं. ६ अन्तरगतका योजनाहरू

(१) दैलेख

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	माथिल्लो कर्णाली जलविद्युत आयोजना (९०० मे.वा.), सातला गा.वि.स., जि.एम.आर. अपर कर्णाली हाईड्रोपावर लिमिटेड	१२१.०६०		२६६३३	२०७४/०४/३१			२५ वर्षका लागि
२	जिल्ला भु-संरक्षण कार्यालयको भवन निर्माण	०.०१९			२०५६/०८/२४			
३	वि.पि. धर्मशाला निर्माण गर्नका लागि	०.०१०			२०५७/०४/०९			
४	बस्नेत बहुमुखी क्याम्पस, वसन्तमुला	४.४३०			२०४९/०१/२५			
५	स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण गर्न जिल्ला स्वास्थ्य केन्द्रलाई	०.५२०			२०५६/१२/२५			
६	सुर्खेत जुम्ला सडक योजना	०.४१६			२०५६/०४/०२			

(२) जाजरकोट

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	नेपाली सेनाको व्यापक निर्माण	स्थायी प्रयोजन	१७६.८५		२०५८।०६।२२			
२	जिल्ला अदालतको भवन निर्माण	स्थायी प्रयोजन	९.६१		२०५१।०७।११			

(३) कालीकोट

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	नेपाली सेनाको व्यापक निर्माण	स्थायी प्रयोजन	७२.८०		२०५८।०६।२२			

(४) मृगु

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	नेपाल टेलीकमलाई रारा राष्ट्रिय निकुञ्जको हुटु क्षेत्रमा BTS TOWER स्थापना गर्न	१२०० वर्ग मिटर (०.१२ हे.)			२०७३/११/०९			१ वटा ३ G BTS TOWER र १ वटा Repeater Tower

(५) सुर्खेत

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
१	भुप्रा वृहत खानेपानि तथा सरसफाई आयोजना निर्माण गर्न, विरेन्द्रनगर न.पा.	०.१०१		३३	२०७३/०९/१४			

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन					
२	वड्डीचौर खानेपानी गुणस्तर सुधार आयोजना निर्माण गर्न, कुनाथरी ३, ४ र ५	०.४२		२१	२०७२/११/१७			
३	मौषम राडार स्थापना र संचालनका लागि विरेन्द्रनगर न.पा. २४	०.०७२		८	२०७२/१०/२०			
४	ओखलढुंगा-मदानीचौर सडक योजना र कालीदमार-लेखहत्तिखाल सडक योजनाको स्तरोन्नतिका लागि	१.७२		८०	२०७४/०५/१९			
५	नेपाल टेलीभिजन लाई टलिभिजन प्रसारण केन्द्र स्थापना गर्न	०.११०			२०५२/०३/२१			
६	सहायक वाली विकास आयोजना (कृषि सेवा केन्द्र कुनाथरी)	०.१५७			२०५३/०२/२८			
७	रेडियो भेरी	०.१७२			२०६४/११/२१			

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
८	सुकुम्वासी समस्या समाधान आयोग	स्थायी प्रयोजन	०.०८५		२०५१/०१/१०			
९	भेरी बबई डाईभर्सन		२१.८०	१७८३	२०७१/११/२०			

(६) सल्यान

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत
१	सहायक वाली विकास आयोजना,	स्थायी प्रयोजन	०.२८		२०५२/०९/०९			
२	स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण, सल्यान अस्पताल		३.३		२०५०/०५/०२			
३	नेपाली सेनाको व्यापक निर्माण		३१.२		२०५८/०६/२२			
४	हात्तिदोमार भोलडगो पूल निर्माण		०.२	१६	२०७३/०१/२३			

छ) प्रदेश नं. ७ अन्तरगतका योजनाहरू

(१) कैलाली

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम उठाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	मेचीकाली जडिवुटी उद्योग प्रा.ली.	५८.००			४/७/२०५९				
२	वन अनुसन्धान कार्यको लागि	१०.००			१/२३/२०४९				
३	जल तथा मौषम विज्ञान विभाग	०.३६			१०/९/२०५८				
४	कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयलाई कृषि बजार केन्द्र स्थापना	२.४७			३/२९/२०६२				
५	सुकुम्बासी समस्या समाधाना आयोग	३५४.००			१०/१०/२०५१				
६	नेपाली जंगी अड्डा	१७.५०			१२/१०/२०६१				
७	शशस्त्र प्रहरी बल मुख्यालय बैद्यनाथ बाहिनी अन्तरियाको फायरिङ रेञ्ज स्थापना	१५.००			३/१५/२०६२				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
८	नेपाल प्रहरी	३९.००			३/२२/२०६८				
९	शंकर ईन्स्टीट्यूट अफ मेडिकल साइन्स एण्ड रिसर्च केन्द्र स्थापना	५१.८२			४/६/२०५६				
१०	रानीजमरा नहर	६९.००			१०/१८/२०६९				
११	धनगढी भजनी सेती हुलाकी सडक	४८.८१			११/२९/२०७०				
१२	चमेलीया १३२ के.भी. जलविद्युत आयोजना	१४७.६१			८/१/२०६८				कैलासी, डोटी, बैतडी र डडेल्धुरा
१३	रानीजमरा कुलरिया सिचाई आयोजना, बलिया र पथरिया गा.वि.स.	४५.४१		३५९९	२०७१/१०/२९				२५ वर्ष सम्मका लागि

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१४	रानीजमरा कुलरिया सिचाई आयोजनाको लम्कीमूल नहर निर्माणका लागि लम्कीचुहा न.पा. १, २, ३, ४	स्थायी प्रयोजन	३७.३३४	२६८८	२०७४।१।०।१५				
१५	चौमाला बहुमुखि क्याम्पस, चौमाला गा.वि.स. ३	स्थायी प्रयोजन	१.०५	५८	२०७४।०५।१९				

(२) कञ्चनपुर

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	शुक्लाफाटा रा.नि. स्थापना	स्थायी प्रयोजन	२४४.८०		२०५४।१।०।०७				
२	मुक्त कमैया बसोवासको लागि गठित जग्गा दर्ता समिति	स्थायी प्रयोजन	३६७.२०		२०५८।०२।०१				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
३	नेपाल प्रहरी	स्थायी प्रयोजन	३९.००		२०६८।०३।२२				
४	शुक्लाफाटा रा.नि. स्थापना	स्थायी प्रयोजन	२४४.८०		२०५४।१०।०७				
५	महाकाली पूल निर्माण, भीमदत्त न.पा. १३ (मध्यवर्ति क्षेत्रको जग्गा)		२.१०		२०७४।०९।१३				वढीमा ३ वर्ष सम्मका लागि

(३) डडेल्धुरा

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	अत्तरिया डडेल्धुरा दिपायल ६९ के.भी. सब स्टेसन निर्माण	स्थायी प्रयोजन	१.०९		२०४९।०१।२५				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सहा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
२	जोगबुडा अस्पताल परियोजना, जि.वि.स.	१.५०			२०५०।०९।२५				
३	डडेल्धुरा शिक्षा क्याम्पस	३.७०			२०५३।०९।२५				
४	बागवजार वगरकोट सडक आयोजना स्तरोन्ती गर्त (अमरगढी न.पा. २ वगरकोट गा.वि.स.)	३०.०२		४१५	२०७३।०६।०६				
५	बसोवास क्षेत्रका रुखहरु हटाउने			१८७	२०७३।१।०३				
६	बैतडी, डोटी, डडेल्धुरा र कैलाली			१९१७	२०७३।१।१७				

(४) डोटी

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
		स्थायी प्रयोजन	अस्थायी प्रयोजन						
१	डोटी साना जलविद्युत आयोजना	१५			२०६७।०।१८				
२	गडसेरीगाड लघु जलविद्युत आयोजना	४.४५		३०४	२०६९।०९।२४				
३	कपडीगाड जलविद्युत आयोजना (३.३ मे.वा.) (सालमनीदेवी हाईड्रोपावर प्रा.ली.)	३.५७३	०.८८४	३०४	२०७१।२।१३				३३ वर्षका लीग

(५) दार्चुला

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	महेन्द्र नमुना उच्च मा.वि	स्थायी प्रयोजन	०.३१		२०६३।०७।१३				
२	नौगाड साना जलविद्युत आयोजना (द.५ मे.वा.) अपी पावर कम्पनी लि. थापाथली	स्थायी प्रयोजन	०.९०५८	४	२०७१।१०।०२				३३ वर्षका लागि

(६) अछाम

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	नेपाल दूर संचार संस्थान	स्थायी प्रयोजन	०.०५		२०५०।०२।१३				
२	नेपाली सेनाको ब्यारेक निर्माण	स्थायी प्रयोजन	१६२.५०		२०५८।०६।२२				

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
३	माथिल्लो कर्णाली जलविद्युत आयोजना (९०० मे.वा.) , सात्तला गा.वि.स., जि.एम.आर. अपर कर्णाली हाईड्रोपावर लिमिटेड	स्थायी प्रयोजन	१३१.६६०	२६६३३	२०७४।०।४।३१				२५ वर्षका लागि

(७) बैतडी

सि. नं.	आयोजना/ संस्थाको नाम ठेगाना	आयोजनाले ओगटेको वन क्षेत्रको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)		हटाउनु पर्ने रुख संख्या	नेपाल सरकार (मं.प.) निर्णय मिति	जग्गाको सट्टा जग्गा उपलब्ध गराएको जग्गाको क्षेत्रफल (हे.)	वृक्षारोपण गरेको क्षेत्रफल (हे.)	लिज वापत रकम उपलब्ध गराएको नगराएको	कैफियत
१	खरी खनिज उत्खननका लागि वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग, कोटपटेरा गा.वि.स. ०९	स्थायी प्रयोजन	२.१६	४	२०७४।०२।०४				१० वर्ष सम्मका लागि

अनुसूची २ : सिक्टा सिंचाई आयोजनाले गरेको वृक्षारोपणको विवरण

सिक्टा सिंचाई आयोजनाले प्रयोग गरेको जि.व.का., बाके क्षेत्रको जग्गा २०७.८७४ हेक्टर
सिक्टा सिंचाई आयोजनाले प्रयोग गरेको बाके रा.नि.का. क्षेत्रको जग्गा ४८.५२५ हेक्टर

अर्थिक वर्ष २०६४/६५ देखि २०७२/७३ सम्म जिल्ला बन कार्यालय, बाँके र बाँके राष्ट्रिय निकुन्ज कार्यालयबाट वृक्षारोपण सम्बन्धि भएको कार्य र खर्चको विवरण

सि. नं.	आर्थिक वर्ष	स्थान	कामको विवरण				खर्च भएको रकम	कैफियत
			नर्सरीबाट उत्पादन भएको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको हेक्टर			
१	२०६४/६५	सौरी सा. बन क्षेत्रमा	०	७२००	४.५	७३८३५.००	खरीद गरी रोपेको	
		जन प्रतिभा सा.व.उ.स., बनकटवा द		३२०००	२०			
२	२०६५/६६	सौरी सा. बन क्षेत्रमा	०	८८००	५.५	१८०९७८.००	खरीद गरी रोपेको	
		अमला	१३००					
		सिसौ	६८००					
		बबुर	१२००					
		सिमल	१०००					
		खयर	४०००					

सि. नं.	आर्थिक वर्ष	कामको विवरण				खर्च भएको रकम	कैफियत
		स्थान	नर्सरीबाट उत्पादन भएको बिरुवा संख्या	बुझारोपण गरेको बिरुवा संख्या	बुझारोपण गरेको हेक्टर		
		खमारि	३५०				
		झपिल झपिल	१५०				
		मसला	१२००				
		जम्मा	१६०००	४८०००	१०	२५४८१३.००	हस्तान्तरण भई सकेको
३	२०६६/६७	मूल नहरको दायाँ बायाँ क्षेत्र		१५३६००	९६	३३३३३३३	
४	२०६७/६८	नर्सरी स्थापना सम्पन्न रेन्ज पोष्ट	७५२४५				
		जि.ब.का. बाँके	११०००			८०००००.००	
		राजारेन्ज पोष्ट	१६०५०				
		जम्मा	१०२२९५			८०००००.००	
५	२०६८/६९	बुझारोपण					
		नवदुर्गा भगवती सा.ब. बनकटुवा ४		२७५०	०.७१	१५४९८.५०	

सि. नं.	आर्थिक वर्ष	कामको विवरण				खर्च भएको रकम	कैफियत
		स्थान	नर्सरीबाट उत्पादन भएको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको हेक्टर		
		सूनगाभा सा.ब. नौबस्ता १, २, ३		१४०७५	५.६३	१२०४७५.०७	
		खैरेनी सा.ब. नौबस्ता २		२०७००	६.२८	१४६६२६.२७	
		न्यु हरियाली सा.ब. बनकटवा १		२८७७५	११.५१	२४८९८०.७३	
		जनप्रतिभा सा.ब. बनकटुवा ८		८०००	५	६५८०५.३२	
		घण्टेश्वरी सा.ब. महादेवपुरी ७		८९६०	५.६	१२४७८३.००	
		ठुरीया सरकारी बन महादेवपुरी ७		९२८०	५.८	१३१६६४.००	
		अशोक सा.ब. कचनापर ४		११५२०	८	१३४६९०.००	
		जयदुर्गा भवानी सा.ब. कचनापर ३		६४८०	५	१२११५०.००	
		कोदेवी युवाप्रगती सा.ब. कचनापर २		४८८०	४०	६३६१०.००	
		जनमूखि सा.ब. कचनापर २		१६००	३.४३	२०७८०.००	
		अन्य खर्च		११७०२०	९६.९६	५३५१०८.००	

सि. नं.	आर्थिक वर्ष	कामको विवरण				खर्च भएको रकम	कैफियत
		स्थान	नर्सरीबाट उत्पादन भएको बिरुवा संख्या	बुझारोपण गरेको बिरुवा संख्या	बुझारोपण गरेको हेक्टर		
६	२०६८/६९	कार्यक्रम पेश्की				४०००००.००	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालयलाई मिति २०६९/०१/०८ मा गएको पेश्की फछ्यौट हुन बाँकी
७	२०६०/७०	शिवशक्ति महिला सा.ब., नौवस्ता		२४००	१.५		
		खैरेनी सा.ब. नौवस्ता		८०००	५	१५३२३२०.००	
		जनमुखी सा.ब. कचनपुर		९४४०	५.९		
		जम्मा		१९८४०	१२.४	१५३२३२०.००	
८	२०६९/७०	विरुवा उत्पादन स्थान महादेवपुरी ७, ओभरी					
		खयर	३४४००				
		सिमल	५४८५०			६८११६६.००	
		अमला	४३००				
		बकाइनो	६४५०				
		जम्मा	१०००००			६८११६६.००	

सि. नं.	आर्थिक वर्ष	कामको विवरण				खर्च भएको रकम	कैफियत
		स्थान	नर्सरीबाट उत्पादन भएको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको हेक्टर		
९	२०७०/७१	बृक्षारोपन					
		वृन्दावन सा.ब. चिसापानी २, बाँके		२५०००	१५.५	१७३५८१०.००	बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय मार्फत
		जनआश्रित म.सा.व.नौवस्ता ८		२३२००	१४.५		
		जनएकता सा.व. रञ्जना ४		२५९००	१६		
		नवप्रतिभा सा.ब. नौवस्ता ७		१३०००	८		
		पश्चिम सेक्टर कार्यालय क्षेत्र, कोहलपुर		५६००	३.५		
		गावर म.क्षेत्र खासकुशमा ढु		५०००	३		
		सौरीदादा म.सा.वन, खासकुशमा ६		३३००	२		
		बिरुवा उत्पादन स्थान माथेवास इलाका वन कार्यालयमा	१००००	१००००	६.२५		
		जम्मा		१११०००	६८.७५	१७३५८१०.००	

सि. नं.	आर्थिक वर्ष	कामको विवरण				खर्च भएको रकम	कैफियत
		स्थान	नर्सरीबाट उत्पादन भएको बिरुवा संख्या	बुझारोपण गरेको बिरुवा संख्या	बुझारोपण गरेको हेक्टर		
१०	२०७१/७२	विरुवा उत्पादन स्थान राँभा इलाका वन कार्यालय	१५०००	१५०००	१०		राँभा इलाका वन कार्यालय अर्न्तर्गतको क्षेत्रमा
		जम्मा	१५०००	१५०००	१०	०	
११	२०७२/७३	विरुवा उत्पादन स्थान राँभा इलाका वन कार्यालयबाद सुनगाभा सा.व.उ.स.	५००००				
		सुनगाभा सा.व.उ.स.		२५०००	१५.६२५		
		राष्ट्रिय निकुञ्ज		२५०००			
		विरुवा उत्पादन स्थान जिल्ला वन कार्यालय	५००००		३१.२५		
		चिसापानी इलाका वन कार्यालय अर्न्तर्गत					
		सुनगाभा सा.व.उ.स.					

सि. नं.	आर्थिक वर्ष	कामको विवरण				खर्च भएको रकम	कैफियत
		स्थान	नर्सरीबाट उत्पादन भएको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको बिरुवा संख्या	बृक्षारोपण गरेको हेक्टर		
		न्यु हरियाली सा.ब.					
		जनप्रतिभा सा.ब.					
		विरुवा उत्पादन स्थान शम्शेरगंज इलाका वन कार्यालयबाट	२५०००	२५०००	१६		राँभा इलाका वन कार्यालय अन्तर्गतको क्षेत्रमा
		न्यु हरियाली सा.ब.					
		जनप्रतिभा सा.ब.					
		विरुवा उत्पादन स्थान शम्शेरगंज इलाका वन कार्यालयबाट	२५०००	२५०००	१६		राँभा इलाका वन कार्यालय अन्तर्गतको क्षेत्रमा
		जम्मा	२५०००	७५०००	६२.८७५	०.००	

आ.व. २०७३/०७४ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमनको क्रममा लिइएका फोटोहरू

बाँकेमा अनुगमन टोली

दाङमा विश्वकर्मा सिमेन्ट उद्योगका प्रबन्धकसँग छलफल

रानी जमरा कुलरियाको नहर निर्माण

रुपन्देहीमा अनुगमन टोली

सिंगटीखोला जलविद्युत आयोजना दोलखाको अनुगमनको क्रममा अनुगमन टोलीका सदस्यहरु

जि.व.का. पाल्पा अन्तरगत खानीको अनुगमनको क्रममा

फिल्ड अनुगमन बाके

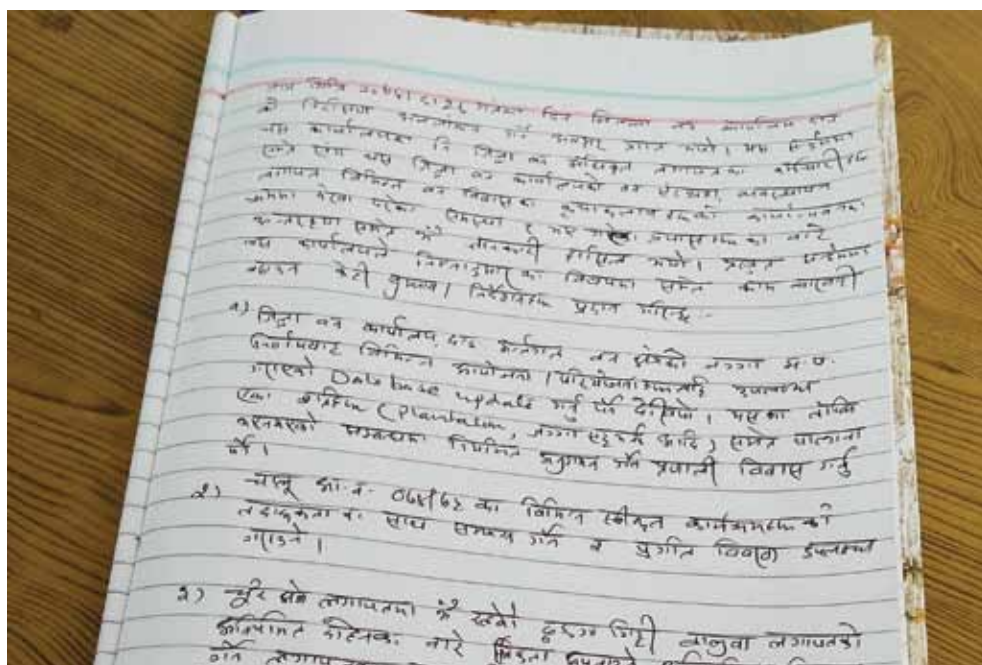
सम्झौता बमोजिक वृक्षारोपण गरी बुझाएको प्रमाण पत्र

भेरी बबई सिंचाई आयोजना फिल्ड अनुगमन

रानीजमरा सिंचाई आयोजना फिल्ड अनुगमन

फिल्ड अनुगमनको क्रममा जि.व.का. दाङलाई दिएको निर्देशन

जि.व.का. ओखलढुंगा फिल्ड अनुगमन

वृक्षारोपण क्षेत्र, रुपन्देही

वृक्षारोपण क्षेत्र अनुगमन नवलपरासी

जि.व.का. दोलखा अनुगमन

जि.व.का. रामेछाप अनुगमन

रानी जमरा कूलरियाको नहर निर्माण

निर्माणाधीन सिमेन्ट उद्योग

अपरसोलु हाइड्रोपावर सवस्टेशन

निर्माणाधीन अपरसोलु हाइड्रोपावर

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

फोन: ०१-४२११५६७

फ्याक्स: ९७७-१-४२११८६८

वेबसाईट: www.mfsc.gov.np